

The background of the entire page is a photograph of a winter landscape. In the foreground, a branch covered in white frost hangs down, with a single, bright red rosehip (Hippophae rhamnoides) prominently displayed. The background shows a vast, snow-covered field or valley under a clear, bright blue sky. The overall mood is cold and serene.

Časopis obce Nová Bystrica
NOVEMBER - DECEMBER 2023

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNÍK

ROČNÍK: XXXI

ČÍSLO: 6

CENA: 1 €

OBSAH

3	Príhovor pána starostu
4 - 15	Obecný úrad informuje
16 - 17	Život v obci
18 - 19	ŽSS Dolinka a LH Starejší
20 - 21	JDS Nová Bystrica
22	ZO SZZ Nová Bystrica
23	Šport v obci
24 - 33	ZŠ Nová Bystrica
34 - 41	ZŠ Vychylovka
42 - 43	Detské okienko
44 - 49	Známi, neznámi
50 - 57	Turisti na potulkách
58 - 61	Abeceda husákových detí
62 - 63	Na voľný čas
64	Zimná údržba
65 - 71	Inzercia

DRAHÍ SPOLUOBČANIA,

v prúde striedajúcich sa dní a nocí sa naplnila čaša roku 2023 až po samý okraj. Dovoľte mi preto vrátiť sa späť v čase a pár slovami si pripomenúť uplynulý rok a udalosti, ktoré sa k nemu viažu. Rok 2023 bol v skutku bohatý a pestrý na aktivity všetkého druhu, ktoré našu obec obohatili či už kultúrne, alebo materiálne v kontexte jej rozvoja. Počas roka sme mohli sledovať, ako sa v našej obci organizujú rôzne brigády za účelom zveľadenia verejných priestorov, kultúrno-spoločenské aktivity, či ako vplyvom stavebnej činnosti dostávajú tvar a hmotu jednotlivé projekty.

V tomto roku bol dokončený projekt výstavby „Centra Integrovannej zdravotnej starostlivosti“, následne skolaudovaný a v súčasnosti prebieha proces riadovania jednotlivých lekárskeho ambulancií.

V roku 2023 bol dokončený projekt cezhraničnej spolupráce Interreg, ktorý pozostával zo štyroch objektov, pričom v danom roku boli vybudované tri z nich, a to replika drevenice z roku 1876, lezecká stena a preložka kaplnky v Rycierkách. V uplynulom roku došlo taktiež k rekonštrukcii knižnice, sociálnych zariadení obecného úradu a domu kultúry a čiastočnej rekonštrukcii sály KD. Na sklonku roka bol vybudovaný bezbariérový prístup do knižnice a kultúrneho domu. V časti vstupnej haly KD bolo vybudované sociálne zariadenie pre osoby so zníženou pohybovou schopnosťou. V areáli ZŠ Vychylovka bol vybudovaný vrt pre zásobovanie školy vodou a položený nový asfaltový koberec vjazdu a prilahlých parkovacích miest. Toľko v krátkosti k projektom zrealizovaných v minulom roku.

Rád by som ale poďakoval za spoluprácu Vám, drahí spoluobčania, ktorí ste svojou činnosťou pomohli pri realizácii, či organizácii akejkoľvek aktivity v našej obci. Osobitné ďakujem vyslovujem jednotlivým zložkám, folklórnym zoskupeniam, klubom, združeniam a ich členom, ktoré obohacujú náš spoločenský život v obci, reprezentujú ju, či iným spôsobom participujú na dianí v obci. Ďakujem pani riaditeľkám základných škôl, pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom škôl, zamestnancom obecného úradu a obecného podniku, ďakujem všetkým darcom, sponzorom, ktorí akoukoľvek formou prispeli k organizovaniu, či financovaniu kultúrno-spoločenských aktivít v obci. Vyslovujem pán Boh zaplat' vdp. farárovi Mgr. Pavlovi Herudovi za duchovnú činnosť v našej obci. Ešte raz ďakujem všetkým, ktorí obetovali svoj čas, pohodlie a akoukoľvek formou prispeli a pomohli v rozvoji, či skrášlení našej Bystrice.

Na záver mi dovoľte, drahí spoluobčania, zaželať Vám v novom roku 2024 veľa Božej milosti, pokoja, zdravia, šťastia, sily a vzájomného porozumenia. Želám Vám, aby ste mali celý tento rok vo svojej blízkosti ľudí, na ktorých sa môžete s istotou obrátiť o pomoc, ktorí Vás podpora, potešia a vyčaria úsmev na tvári.

S pozdravom Jozef Kuric

Zápisnica
zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa
26. októbra 2023

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ:

Lubomír Griga
Stanislav Kováč
Miroslav Masnica
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Ing. Ján Šteininger, PhD.
Rastislav Šutiak
Jana Huláková

Nepřítomní:

Jaroslav Kováč
Mgr. Peter Čiernava

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Úprava rozpočtu Obce Nová Bystrica.
5. Rôzne.
6. Diskusia.
7. Schválenie uznesenia.
8. Záver.

U z n e s e n i e č. 9/2023

A/OZ berie na vedomie:

1. Žiadosť Ivany Grigovej, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 148, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj časti parcely E-KN 11235/2, k. ú. Nová Bystrica.
2. Správu z kontroly č. 11/2023.
3. Správu z kontroly č. 12/2023.
4. Správu z kontroly č. 13/2023.
5. Správu z kontroly č. 14/2023.
6. Žiadosť Štefana Sobola a Terézie Sobolovej, bytom Nová Bystrica 784, 023 05 Nová Bystrica o domeranie stavebného pozemku.
7. Žiadosť Pavla Sobola, st. bytom Nová Bystrica 892, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.

8. Žiadosť Erika Mrázika, bytom Nová Bystrica 612, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.
9. Žiadosť Štefanie Šustekovej, bytom Nová Bystrica 635, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.
10. Žiadosť Pavla Sobola, ml. bytom Nová Bystrica 892, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.
11. Žiadosť Jany Grigovej, bytom Nová Bystrica 621, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.
12. Žiadosť Jána Hanidžiara, bytom Nová Bystrica 624, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie obecného vodovodu v lokalite u Sobola.
13. Žiadosť Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska o poskytnutie finančnej dotácie pre ÚNSS ZO č. 8 Čadca na rok 2024.
14. Návrh na vyradenie kníh z knižnice obce Nová Bystrica.
15. Žiadosť Ľubomíra Grigu, bytom Nová Bystrica 779, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie chodníka v západnej časti parcely C-KN 10659, k.ú. Nová Bystrica.
16. Žiadosť Ľubomíra Grigu, bytom Nová Bystrica 779, 023 05 Nová Bystrica o osadenie väčšieho odrazového zrkadla z výjazdu z miestnej časti u Sobola.

B/OZ schvaľuje:

1. Návrhová komisia: Miroslav Masnica, Stanislav Kováč, Radovan Svitek
- Overovatelia zápisnice: Ján Šteininger, Rastislav Šutiak
- Zapisovateľ: Anna Chovancová
- Návrhovú komisiu a overovateľov, počtom 5 hlasov za z 5 prítomných poslancov.
- Program dnešného zastupiteľstva, počtom 5 hlasov za z 5 prítomných poslancov.
- Uznesenie OZ počtom hlasov 7 za z 7 prítomných poslancov.
1. Rozpočtové opatrenie č. 9, počtom hlasov 6 za zo 6 prítomných poslancov.
2. Použitie rezervného fondu - spevnené plochy CÍZS 37.500,00 EUR na dofinancovanie prenesených kompetencií pre základnú školu ZŠ s MŠ Nová Bystrica - Vychylovka vo výške 57.500,00 EUR, počtom hlasov 6 za zo 6 prítomných poslancov.
3. Rozpočtové opatrenie č. 11, počtom hlasov 6 za zo 6 prítomných poslancov.
4. Použitie rezervného fondu na neoprávnené prostriedky nad rámec rozpočtu CÍZS – stavebné práce vo výške 66.000,00 €, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.
5. Žiadosť Jána Prišča, bytom Nová Bystrica 24, 023 05 Nová Bystrica o súhlasné stanovisko pre uloženie elektrického kábla do pozemkov vo vlastníctve obce (C-KN č. 8132/3 a 8132/1), počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

6. Žiadosť Dušana Maluniaka, bytom Nová Bystrica 458, 023 05 Nová Bystrica, o pripojenie na školskú kanalizáciu, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

7. Žiadosť Miroslava Adamca, bytom Nová Bystrica č. 969, 023 05 Nová Bystrica, o rozšírenie verejného osvetlenia, odstránenia náletových drevín a opravenie mosta, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

8. Cenu za audit na rok 2023, Ing. Jozefína Smolková, audítor č. licencie 232, Pittsburgská 9/29 vo výške 3.675,00 EUR , počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

C/OZ neschvaľuje:

1. Žiadosť Štefanie Podolinskej, bytom Nová Bystrica 533, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj časti parcely v k.ú. Nová Bystrica, C-KN 5718/3 vo vlastníctve obce, počtom hlasov 5 za neschválenie, 2 hlasy sa zdržali zo 7 prítomných poslancov.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Rastislav Šutiak a Ing. Ján Šteininger, PhD.
Zapisovateľka: Anna Chovancová

Zápisnica zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa 14. novembra 2023

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ:

Lubomír Griga
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Ing. Ján Šteininger, PhD.
Rastislav Šutiak
Jana Huláková
Jaroslav Kováč
Mgr. Peter Čierňava

Nepřítomní:

Stanislav Kováč
Miroslav Masnica

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Schválenie preklenovacieho úveru pre projekt:
 - a) Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Kultúrnom dome Nová Bystrica, kód projektu 302071BSB7.
 - b) Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Knižnici Nová Bystrica, kód projektu 302071BRB5.
 - c) Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci Nová Bystrica, kód projektu 302021AYT2.
4. Rekonštrukcia krytu vozovky – lokalita Janíkovia, Nová Bystrica – Vychylovka. Dohoda č. 09/2023/02 o poskytnutí príspevku z Mimoriadneho fondu Lesov SR.
5. Diskusia.
6. Schválenie uznesenia.
7. Záver.

U z n e s e n i e č. 10/2023

A/OZ berie na vedomie:

1. Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k prijatiu preklenovacieho úveru.

B/OZ schvaľuje:

1. Návrhová komisia: Ján Šteininger, Ľubomír Griga, Radovan Svitek
 - Overovatelia zápisnice: Jaroslav Kováč, Rastislav Šutiak
 - Zapisovateľ: Anna Chovancová
 - Návrhovú komisiu a overovateľov počtom 7 hlasov za zo 7 prítomných poslancov.
 - Program dnešného zastupiteľstva počtom 7 hlasov za zo 7 prítomných poslancov.
 - Uznesenie OZ počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.
2. Preklenovací úver na predfinancovanie nenávratného finančného príspevku na projekt s názvom „Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Knižnici Nová Bystrica“ vo výške 107.725,00 EUR, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.
3. Preklenovací úver na predfinancovanie nenávratného finančného príspevku na projekt s názvom „Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Kultúrnom dome Nová Bystrica“ vo výške 189.865,00 EUR, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.
4. Preklenovací úver na predfinancovanie nenávratného finančného príspevku na projekt s názvom „Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci Nová Bystrica“ vo výške 244.491,00 EUR, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

5. Dohoda o spolupráci s Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik (číslo 09/2023/02), počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

6. Zrušenie uznesenia č. 7/2023/B/6 a uznesenie č. 9/2023/B/3, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

7. Nasledovné čerpanie rezervného fondu:

a. 57.500,00 EUR na spolufinancovanie prenesených kompetencií pre ZŠ s MŠ Nová Bystrica – Vychylovka.

b. 164.316,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci Nová Bystrica“.

c. 65.000,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Efektívna spolupráca pohraničných partnerských obcí - pokračovanie“.

d. 24.888,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Knižnici Nová Bystrica“.

e. 69.201,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Kultúrnom dome Nová Bystrica“.

f. 15.000,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Rekonštrukcia krytu vozovky - lokalita Janíkovia, Nová Bystrica – Vychylovka“.

g. 7.000,00 EUR na spolufinancovanie projektu s názvom: „Budovanie odberného objektu z podzemných zdrojov“, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

8. Rozpočtové opatrenie č. 12, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

9. Návrh na vyradenie kníh z obecnej knižnice Nová Bystrica, podľa predloženého návrhu vo výške 1.073,72 EUR, počtom hlasov 7 za zo 7 prítomných poslancov.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Rastislav Šutiak a Jaroslav Kováč
Zapisovateľka: Anna Chovancová

Zápisnica
zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici
konaného dňa 14. decembra 2023

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ:

Lubomír Griga
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Ing. Ján Šteininger, PhD.
Rastislav Šutiak
Jana Huláková
Jaroslav Kováč
Mgr. Peter Čiernava
Stanislav Kováč
Miroslav Masnica

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Úprava rozpočtu.
5. Návrh rozpočtu na roky 2024 - 2026.
6. Návrh smernice – Zásady hospodárenia s majetkom obce.
7. Návrh poplatkov za prenájom KD a obecný rozhlas na rok 2024.
8. Návrh VZN o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva.
9. Návrh VZN o miestnom poplatku za TKO.
10. Návrh VZN o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi.
11. Rôzne.
12. Diskusia.
13. Schválenie uznesenia.
14. Záver.

U z n e s e n i e č.11/2023

A/OZ berie na vedomie:

1. Sťažnosť Ing. Antona Kačeriaka, bytom Nová Bystrica 818, 023 05 Nová Bystrica.
2. Žiadosť Michala Šadibola, bytom Vychylovka 859, 023 05 Nová Bystrica, o pomoc pri riešení vyliievajúcej sa vody na súkromný pozemok.
3. Žiadosť Rudolfa Sviteka, bytom Hurbanová 2236/49, 022 01 Čadca, o zabezpečenie bezpečného stavu elektrického vedenia, poškodený stĺp.
4. Žiadosť Ondreja Lomparta, bytom Nová Bystrica č. 1222, 023 05 Nová Bystrica, o predĺženie verejného osvetlenia pri dome č. 1222.

5. Žiadosť Ivany Grigovej, bytom Vychylovka 148, 023 05 Nová Bystrica, o prenájom pozemku KN-C 2631/1.

B/OZ schvaľuje:

1. Návrhová komisia: Radovan Svitek, Miroslav Masnica, Jaroslav Kováč
- Overovatelia zápisnice: Rastislav Šutiak, Ján Šteininger
- Zapisovateľ: Anna Chovancová
- Návrhovú komisiu a overovateľov počtom 7 hlasov za zo 7 prítomných poslancov.
- Program dnešného zastupiteľstva počtom 7 hlasov za zo 7 prítomných poslancov.
- Uznesenie OZ počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
2. Poplatky za prenájom Kultúrneho domu a obecný rozhlas na rok 2024, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
3. Smernicu č. 1/2023, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
4. Rozpočet na roky 2024 - 2026, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
5. Stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Nová Bystrica na rok 2024 a roky 2025 - 2026, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
6. Rozpočtové opatrenie č. 13, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
7. Presun čerpania rezervného fondu v sume 23.000,00 EUR z projektu: „Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a hygienických štandardov v Kultúrnom dome Nová Bystrica“ na projekt „Efektívna spolupráca pohraničných partnerských obcí – pokračovanie“, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
8. Prenájom nebytových priestorov pre Lekáreň pri mlyne, Nová Bystrica 492, 023 05 Nová Bystrica, v zmysle § 9a ods. 2 písmeno c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
9. Žiadosť Ing. Stanislava Mlčúcha a Ing. Dagmar Mlčúchovej, bytom ul. Jar-ná 2509/2, Nové Mesto nad Váhom, o uzatvorenie zmluvy o zriadení vecného bremena na pozemku KN-C 297 (elektrická prípojka), počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
10. Žiadosť Petra Ľurica, bytom UnterLibach 56, 8292 Neudau, Rakúsko, o súhlas s položením kanalizačnej šachty k rodinnému domu č. 1113 cez časť parcely KN-C 6455, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
11. Schvaľuje štatút kroniky a kronikára obce Nová Bystrica, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
12. Odpredaj pozemku C-KN 4702/165 – zastavaná plocha a nádvorie o vý-mere 18 m² v k. ú. Nová Bystrica pánovi Viliamovi Huskovi a manželke Anne Húskovej, bytom Nová Bystrica 1065, 023 05 Nová Bystrica v zmysle §9a ods. 15 písmeno f) zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v cene 32,89 EUR/m², počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
13. Plán kontrolnej činnosti na 1. polrok 2024, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.

C/OZ neschvaľuje:

1. Žiadosť Slávky Skaličanovej, bytom Nová Bystrica 833, 023 05 Nová Bystrica o príspevok o pohonné hmoty pre syna ŽŤP, počtom hlasov 5 za, proti 1 a 3 hlasy sa zdržali z 9 prítomných poslancov.

Nariadenie č. 1/2023

A/OZ schvaľuje

1. VZN o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva, počtom hlasov 9 hlasov za z 9 prítomných poslancov.
2. VZN o miestnom poplatku za TKO, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
3. VZN o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.
4. Zrušenie Zásad hospodárenia majetku obce Nová Bystrica zo dňa 22.11.2010, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Rastislav Šutiak a Ing. Ján Šteininger, PhD.
Zapisovateľka: Anna Chovancová

Vážený spoluobčania,
spoločnosť Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.
vyhlasuje na obdobie od 01.01.2024 do 31.03.2024

GENERÁLNY PARDON

pre producentov, ktorí sa bez uzatvorenej zmluvy o odvádzaní odpadových vôd pripojili na verejnú kanalizáciu a neoprávnene vypúšťajú odpadovú vodu do verejnej kanalizácie.

Ak vlastník nehnuteľnosti poskytne súčinnosť a zabezpečí bezodkladne odstránenie neoprávneného vypúšťania, SEVAK poskytne zjednodušený proces administratívnych činností, uplatní si iba fakturáciu stočného a nepredloží podnet na dopustenie sa priestupku.

Bližšie informácie Vám poskytnú zákaznícke centrá : Žilina, Čadca: +421 41707 17 11.

Návšteva v Centre sociálnych služieb Čadca Horelica

Dňa 22.12.2023, pri príležitosti prichádzajúcich vianočných sviatkov, navštívili Centrum sociálnych služieb Čadca - Horelica, starosta obce Nová Bystrica, Ing. Jozef Kuric a členovia sociálnej a zdravotnej komisie pri OZ v Novej Bystrici Rastislav Šutiak, Mgr. Katarína Vaňovcová a Jaroslav Kováč.

V tomto zariadení sú umiestnení občania Novej Bystrice, ktorým zastupcovia obce prišli spríjemniť tieto krásne sviatky. Ľudovými piesňami a koledami im vyčarila úsmev na tvári ľudová hudba Potočiari.

Pri tejto príležitosti boli seniori obdarovaní darčekom od občanov z Novej Bystrice. Deti zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica a ZŠ s MŠ Nová Bystrica - Vychylovka pripravili pre nich vianočné pozdravy a rôzne vianočné dekorácie.

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým darcom a odovzdať vrúcne pozdravy od seniorov občanom Novej Bystrice.

*Autor textu a fotografií:
Rastislav Šutiak, predseda soc. a zdrav. komisie*

Plán podujatí obce Nová Bystrica pre rok 2024

- 13.1. Ples školskej rady pri ZŠ s MŠ Nová Bystrica - Vychylovka
- 20.1. Ples PZ Vychylovka - Starý diel
- 27.1. Ples PZ Brízgalky
- 3.2. Tradičný ľaslančový ples Obce Nová Bystrica
- 4.2. Ďetský karneval spojený s detskou diskotékou
- 10.2. ĽUDOVÁ VESÉLIGA spojená s pochovávaním basy
- 24.3. Výstava ručných prác
- 31.3. Veľkonočná zábava
- 1.5. Stavanie mája
- 12.5. Deň matiek
- 31.5. Váňanie mája
- 21.-23.6. Dni kultúry Obce Nová Bystrica
- 6.7. Štrepnutie podákov zo zatopených obcí Riečnica a Harvelka
- 13.7. Vychylovská osmička
- 17.8. Heličónka spieva
- 30.8. Rozlúčka s letom
- 20.-22.9. Výstava ovocia a zeleniny
- 6.10. Mesiac úcty k starším
- 19.10. Country ples
- 9.11. Štrepnutie jubilantov
- 23.11. Ľatarínska plesová zábava
- 29.11. Ďetská Ľatarínska diskotéka
- 30.11. Ľatarínska zábava
- 1.12. Šprievoz Mikuláša v zástupe čertov, anjelov a Vianočné trhy spojené s pozsvietením Vianočného stromčeka
- 15.12. Vianočná besiedka a Vianočný punč
- 26.12. Šteľanská zábava, Šteľanský futbalový turnaj

ZMENA TERMÍNOV OBEČNÝCH AKCÍ JE VYHRADENÁ

V rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko – Slovensko 2014-2020, z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, uskutočnila obec Nová Bystrica v spolupráci s poľským partnerom Gmina Rajcza realizáciu projektu s názvom „**Efektívna spolupráca pohraničných partnerských obcí – pokračovanie**“, kód projektu: PLSK.01.01.00-SK-0175/17.

Výška schválených výdavkov projektu celkovo: 785 578,45 Eur (667 741,64 Eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 75 270,39 Eur zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky).

Výška schválených výdavkov pre Obec Nová Bystrica: 752 703,90 Eur (639 798,29 Eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja).

Hlavným cieľom projektu bolo zintenzívnenie ochrany a propagácie spoločného kultúrneho a prírodného dedičstva Rajcze a Novej Bystrice.

V rámci projektu bola na vrchu Smrekovka vo Vychylovke vybudovaná rozhľadňa. Jej výška je 25 metrov a je najvyššou rozhľadáňou na Kysuciach. Ponúka panoramatické výhľady na Malú Fatru, Kysucké Beskydy, Oravské Beskydy a pri dobrej viditeľnosti možno vidieť aj Západné Tatry. Rozhľadňa sa nachádza priamo nad Múzeom kysuckej dediny a Historickou lesnou úvratovou železnicou vo Vychylovke, čím sa vytvoril priestor na zintenzívnenie turistického ruchu v obci. Rozhľadňa slúži aj ako orientačný bod a atrakcia pre spoznávanie prírodných krás pohraničia.

Ďalšou aktivitou projektu bola relokácia objektu Kaplnky v Rycierkach, významného historického prvku obce. Pri jej rekonštrukcii sa použil jej pôvodný kameň, ktorý sa vyčistil a následne bol znova osadený do múrov kaplnky. Strecha kaplnky je vytvorená z medeného falcovaného plechu. Kaplnka je súčasťou kultúrneho dedičstva a bude zaujímavým prvkom nielen pre súčasné, ale aj budúce generácie.

Pri amfiteátri v Novej Bystrici bola vybudovaná zrubová stavba tvorená drevenými brvnami – Drevenica. Ide o repliku starej vidieckej tradičnej drevenice z roku 1876. Využívaná bude na kultúrno–spoločenské aktivity a taktiež bude slúžiť aj na prezentáciu miestnej architektúry, ľudových zvykov a tradícií.

Pri multifunkčnom ihrisku vznikla outdoorova lezecká stena. Výška steny je 7,65 metra, jej pôdorysné rozmery sú 11,2 x 1,2 m, spoločne s dopadovou plochou z vymývateľného štrku plocha objektu predstavuje 48 m². Nosná konštrukcia lezeckej steny je oceľová, na nej je upevnený plášť z tvrdého PVC s pieskovaným povrchom.

Stena je súčasťou oddychového miesta a bude pre verejnosť použiteľná zdarma v rámci podpory aktívneho spoznávania prírodných hodnôt regiónu.

Dňa **29.11.2023** sa v rámci projektu uskutočnilo spoločné slovensko-poľské turistické podujatie za účelom predstavenia novej infraštruktúry obyvateľom i návštevníkom oboch prihraničných území. Podujatia sa zúčastnili obyvatelia partnerských obcí a najmä deti základných škôl.

Miestnom prvého stretnutia všetkých zúčastnených bol Obecný úrad v Novej Bystrici. Následne sme sa presunuli do Vychylovky, časti Rycierky, kde prebehla prehliadka Kaplnky. Ďalším bodom prehliadky bola Rozhľadňa na Smrekovke, na ktorú sme sa v hojnom počte premiestnili. Po absolvovaní túry na Smrekovku sme sa vrátili do Novej Bystrice, k amfiteátru. Tam sa konala obhliadka horolezeckej steny a Drevenice.

Všetci zúčastnení sa zhodli na tom, že prínos projektu je naozaj veľmi veľký. Obec sa stala atraktívnejšou nielen pre miestnych obyvateľov, ale aj turistov, ktorí zavítajú do našej obce. Vďaka projektu vznikli nové miesta nielen pre aktívny oddych a relax, ale aj miesta pre spoznávanie histórie našej obce.

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Lenka Bisahová*

Posedenie jubilantov 2023

November patrí v obci Nová Bystrica našim jubilantom. Nebolo tomu inak ani tento rok a po rozsiahlej rekonštrukcii priestorov domu kultúry sme **11. novembra** pozvali našich občanov, ktorí slávil v roku 2023 jubileum 40, 50, 60 rokov, zlaté, strieborné a diamantové výročie sobáša.

Celkovo bolo na posedenie pozvaných 145 oslávencov a pozvanie prijalo 79 hostí.

Toto posedenie začínali naši oslá-

venci slávnostnou sv. omšou, ktorú nám odslúžil náš pán farár, za čo mu veľmi pekne ďakujeme. Po sv. omši sa oslávenci premiestnili do DK Nová Bystrica, kde ich svojím úvodným slovom privítal náš pán starosta, Ing. Jozef Kuric. Po týchto príjemných „oficialitách“ sa jubilanti pustili do jedla a zábavy. Večerom nás sprevádzal DJ MIKKO.

Dúfame, že sa všetci jubilanti dobre bavili a tešíme sa na budúce stretnutia s budúcimi jubilantmi.

Vianočné obdobie v obci Nová Bystrica z pohľadu kultúry

Vianočné obdobie pre našu obec začalo už **24.11.2023**, kedy sme pre naše deti pripravili *Kaťušku* **detskú diskotéku**. Po rôznych súťažiach a hlavne neúnavnom tancovaní sme sa spolu s deťmi premiestnili na Marián-

ske námestie, kde sme za svetla prskaviek a odpočítavania nášho pána starostu, Ing. Jozefa Kurica, spoločne rozsvietili náš nový vianočný stromček. *Tento stromček je v našej obci novinkou. Je to stromček, ktorý bude rásť každým rokom spolu s našimi deťmi.*

V druhú adventnú nedeľu, **10.12.2023**, našou obcou zasa prechádzal *Mikuláš so svojím sprievodom*. Mikuláš sa zastavil na vopred určených zastávkach, kde ho čakali rozradostené deti so svojimi rodičmi. Pomocníci čerti sa ich snažili vyľakať, ale máme odvážne a hlavne dobré deti, a tak vyšli na-prázdnok. Každé dieťa bolo obdarované sladkým balíčkom, ktorých nákup nám z veľkej časti zasponzorovala firma TOMEGAS, s.r.o., za čo v mene obce veľmi pekne ďakujeme. Keď už boli balíčky rozdane, Mikuláš mohol pokračovať návštevou iných dedín a rozlúčil sa s nami. Sľúbil, že sa vidíme aj o rok.

V tretiu adventnú nedeľu, **17.12.2023**, si pre vás Obec Nová Bystrica v spolupráci so ZŠ s MŠ Nová Bystrica a ZŠ s MŠ Vychylovka pripravili *Vianočnú besiedku spojenú s vianočnými trhmi*. Besiedku otvorili šikovné deti spevom a hrou na heligónku a tiež náš pán starosta, Ing. Jozef Kuric, svojím príhovorom. Na besiedke sa nám predstavili deti z našich škôl tým najlepším, čo vedia. Predviedli nám spev, tanec, hru na heligónkach, ale mali pripravené aj krásne básne a vinše. V nejednom oku hrdého rodiča sa zaleskla slzička dojatia. Počas besiedky si mohli návštevníci užiť aj vianočné trhy, na ktorých okrem punču, rôznych hand-made výrobkov nechýbala tento rok ani kapustnica. Chcem sa poďakovať všetkým učiteľom a deťom za prípravu krásneho programu, LH Starejší, LH Kováčovci, LH Potočiari, JDS Nová Bystrica, predajcom z našej obce, ale tiež zamestnancom Obecného úradu Nová Bystrica. Taktiež ďakujeme Mikulášovi a jeho pomocníkom a všetkým, bez ktorých by tieto krásne akcie nemohli vzniknúť.

Prajem vám pokojné a milostiplné prežitie vianočných sviatkov.

Autorka textov: Mgr. Jana Slivková
Foto: Ing. Iveta Heltková
a Mgr. Jana Slivková

Záver roka je vždy v znamení blížiacich sa Vianoc. Keď sme dostali ponuku zaspievať a zahrať v Kysuckej knižnici v Čadci, potešili sme sa. Témou nášho vystúpenia, ktoré sa uskutočnilo 11. decembra bolo - **Vianoce včera a dnes.**

A tak sme sa dali do práce a pripravili sme si pásmo - **Od Kataríny po Štefana.** Celú tému sme poňali s miernym humorom. Ženy sa stretnú pri driapaní peria a preberú stridžie dni, ako to nazývali v minulosti. Zvyky na Katarínu, Ondreja, Mikuláša a Lucie. Od Kataríny je advent a prichádzajú Vianoce. Zdobenie stromčeka pod povalou, tradičné jedlá a polnočná omša. Prvý sviatok vianočný je čas ticha, pokory. Na Štefana končí advent a ľudia sa začínajú opäť baviť.

Počas rozprávania sme samé a potom aj spolu s muzikou zaspievali vianočné piesne a na záver pekné koledy. Najväčšou odmenou nám bol potlesk a pochvala od prítomných divákov. Po skončení programu nás pohostili punčom, obľátkami. Ani sa nám nechcelo odísť.

Atmosféra bola výborná, veľmi neformálna a niektoré sme si tam našli aj svojich známych. Ďakujeme za pozvanie pani riaditeľke Kysuckej knižnice v Čadci, pani Mgr. Katke Borisovej. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Vianočné trhy v Čadci

Obec Nová Bystrica dostala ponuku zúčastniť sa Vianočných trhov v Čadci. ***Išlo vlastne o zviditeľnenie a prezentáciu obce v rámci okresu.***

Keď sme dostali pozvanie od pána starostu zúčastniť sa, súhlasili sme. Okrem nás, v piatok 22. decembra, tam boli aj FS Bystrica, zástupcovia našich dôchodcov a ďalší.

Na nás bolo zaspievať a zahrať a mužskí zástupcovia nášho klubu dôchodcov navarili výbornú kapustnicu, zemiakové placky a chlieb so škvarkami. Počasie od rána nebolo príjemné, pršalo, fúkalo, ale popoludní sa umúdrilo a mierne sa vyčásil, čo nás všetkých potešilo.

Po vystúpeniach na pódiu pred domom kultúry sme sa presunuli pred stánky a tam sme si aj spolu s návštevníkmi zaspievali.

Aj horúci punč v tomto sychravom počasí padol veľmi dobre. Mnohí sme stretli aj známych, veď o tom sú vianočné trhy, o stretávaní sa a o priateľstvách. Postupne sme sa rozchádzali, ale vytrvalci sa bavili do neskorého večera.

Na záver chcem poďakovať za pozvanie a za príjemne prežité predvianočné popoludnie.

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Elena Jančulová*

***Prichádza najkrajšie obdobie v roku,
Vianoce a Nový rok.***

***Chcem Vám všetkým, našim
priaznivcom a folkloristom,
poďakovať za Vašu priazeň a podporu
v roku 2023.***

***Ak bude zdravie slúžiť, iste budeme aj
naďalej pokračovať v našej činnosti.***

**Nech stromček zapáli
svetlo v nás,
nech sviečka vyčarí
úsmev zas.
Hviezdička rozsvieti
plamienok lásky
v nás, želáme Vám Vi-
anoc šťastný
čas.**

**ŽSS Dolinka
a L'H Starejší**

DEŇ VETERÁNOV

Tradícia osláv konca 1. svetovej vojny sa začala rodiť už pri prvom výročí Dňa príméria, 11. novembra 1919.

Symbolom Dňa veteránov sa stal kvet vlčieho maku. Symbol má pôvod v básni „V poliach Flámska“, ktorú v roku 1915 napísal kanadský chirurg John McCrae, ktorý slúžil na západnom fronte.

"Na poliach Flámska vlčie maky rastú, tam medzi krížmi, rad za radom. Značia miesta, kde ležíme. Tam hore počuť udatný spev škovránka, uprostred revu kanónov tu dolu...."

V roku 1921 zvolil bývalý veliteľ britských expedičných vojsk vlčí mak za symbol pre zbierku na pomoc vojnovým veteránom a invalidom. Každoročne si ľudia na celom svete pripomínajú ukončenie 1. svetovej vojny **11. novembra o jedenástej hodine a jedenástej minúte** pietnou spomienkou a položením venca červených makov ku pamätníku padlých.

Aj u nás máme takýto pamätník s vypísanými menami rodákov, ktorí padli v tejto vojne, o to viac je to potrebné si pripomínať. Členovia ZO JDS Nová Bystrica sa zúčastnili tejto pietnej akcie. 11. novembra o jedenástej hodine a jedenástej minúte sa rozozvučali zvony, položili sme veniec z vlčích makov k pamätníku a pomodlili sme sa spoločne za všetkých zomrelých vo vojnách. Po pietnej akcii sme si zaspievali pieseň – Kysuca, Kysuca, studená vodička.

Je veľmi dôležité si neustále pripomínať tieto udalosti v kontexte nie veľmi stabilnej celosvetovej situácie. Musíme sa všetci snažiť, aby sme už nikdy nemuseli zažiť hrôzy vojny.

25. 11. – Košielka bielená

Keď je príležitosť zúčastniť sa nejakého kultúrneho podujatia, neváhame a radi ho vždy navštívime. V mesiaci november padla voľba na hudobno-folklórne pásmo „Košielka bielená“ v podaní folklórneho súboru Kysučan v Dome kultúry Čadca. Piesne sa striedali s tancom a muzikou.

Celé predstavenie bolo doplnené slovom moderátorky, ktorá svojimi vstupmi podčiarkla úžasný zážitok celého večera. Tancom, piesňami a hudbou nás členovia súboru previedli cez rôzne zvyky našich predkov. Svadba, kosenie lúk, žatie, rukovanie regrútov, ale aj zábava mladých. Celý večer bol perfektný a všetkým sa nám to veľmi páčilo. Určite, ak bude možnosť, opäť sa takéhoto predstavenia zúčastníme.

17.12. - Vianočné trhy v Novej Bystrici

Každoročne si o takomto čase deti zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica a Vychylovka pripravujú Vianočnú besiedku, kde sa svojim rodičom a známym predstavia programom, ktorý si pre nich pripravili. Je to už dlhoročná tradícia a som rada, že sa stále v nej pokračuje. Po besiedke sa pred domom kultúry zase predstavia rôzni remeselníci so svojimi výrobkami a pochutinami. Nesmie chýbať ani vianočný punč. Z roka na rok je tých šikovných stále viac. Môžete si tam kúpiť od sladkostí cez obľátky a hračky vyrobené doma, sviečky zo včelieho vosku, domáce tkané koberce.

Aj my, členovia jednoty dôchodcov, sme sa tento rok zapojili a na popud našich „chalanov“ sme sa pustili do varenia vianočnej kapustnice. Ruku k dielu priložil, kto mohol. Aj suroviny, ako kapustu, zemiaky, ženy priniesli zo svojich zásob. Hlavná ťarcha celého varenia bola na pleciach Milanka Vakulu, Jožka Radôšťana, Janka Pišoju a Jožka Matejčíka. A pridali sa ku nim aj Duško Šadibol. Boli skvelí. Vyzeralo to tak, ako keby sa celý život venovali kuchárskemu remeslu. Kapustnica bola výborná a aby sa každý nasýtil, robili aj pochúťku na woku - slaninka, klobáska, zemiačik a k tomu super čalamáda. Na rad prišli aj zemiakové placky pečené na platni omasnené maslom. Roboty ako na hrade, ale zvládli to na jednotku. Ľudia boli spokojní a my tiež. Veď preto sa to vlastne robilo.

Chcem poďakovať všetkým, ktorí sa zapojili akoukoľvek formou, či už priamo pri varení, alebo zabezpečovaním ingrediencií, alebo umývania na záver. Hlavné ďakujem ale patrí našim „chalanom“, ktorí sa svojej úlohy zhostili úplne úžasne. Celú atmosféru doplnili aj muziky - LH Starejší, LH Potočiari a LH Kováčovci. Celý deň bol super, bude na čo spomínať. Aj tu bolo vidieť a cítiť naše motto – *Kým žiješ, ži aktívne aj napriek prekážkam.*

Autorka textov a fotografie: Mgr. Elena Jančulová

ÚSPECH NAŠICH ZÁHRADKÁROV NA OKRESNEJ VÝSTAVE OVOCIA, ZELENINY A ARANŽMÁNOV V KYSUCKOM NOVOM MESTE

Dňa 29. – 30. septembra 2023 sa uskutočnila **Okresná výstava ovocia, zeleniny a aranžmánov v Kysuckom Novom Meste**, na ktorej boli prezentované najkrajšie exponáty z obecných výstav.

Zúčastnilo sa jej 11 organizácií z okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto. Na výstave sme obdivovali bohatú úrodu ovocia, zeleniny, krásne aranžmány a rôzne tinktúry a mastičky z liečivých rastlín. Veľkú pozornosť upútala zostava hrozna Štefana Sagoša z Ochodnice.

Naša organizácia zaujala návštevníkov krásnou zostavou zeleniny, aranžmánov a pozoruhodnou zostavou jabĺk, hrušiek a sliviek.

Cenu "Jablko Kysúc" získal Ing. Ivan Kuric za odrodu Rubín.

Cenu "prednostu KNM" získal Ľuboš Mičian z Rudiny.

Celoročná práca našich záhradkárov bola odmenená. Naši záhrad-

kári z Novej Bystrice sa v okresnej výstave umiestnili takto:

**1. miesto – hruška, odroda Die-
lova: Emília Chalúpková**

**3. miesto – slivka, odroda top
Hit: Ján Hulák**

**4. miesto - aranžmán veniec:
Jana Huláková**

**5. miesto - zostava zeleniny:
Katarína Vaňovcová**

Ďakujem Jánovi Hulákovi a Kataríne Vaňovcovej za dovoz a odvoz exponátov z výstavy.

Gratulujeme k úspechu našim záhradkárom. Svojou záľubou k záhradkáreniu dokazujú, že aj v Novej Bystrici sa dá vypestovať krásne ovocie hodné obdivu.

**Všetkým záhradkárom prajeme
pokojné Vianoce v kruhu Vašich
blízkyh a veľa pestovateľských
úspechov v sezóne 2024.**

Autorka textu: Jana Huláková

ŠTEFANSKÝ FUTBALOVÝ TURNAJ

Aj tento rok sme pokračovali v tradícii a usporiadali sme **Štefanský turnaj v Novej Bystrici**.

Tento rok sa turnaja zúčastnilo 10 tímov. Pri množstve kvalitných futbalových výkonov sa podarilo zvíťaziť **Legionárom**, na druhom mieste skončili **Gundžulundžovia** a tretie miesto si vybojovala **Vychylovka**.

Po 20 zápasoch v skupinách sa prešlo na vyraďovačku.

Zo štvrtfinále postúpili mužstvá Legionári, Vychylovka, Ponišovci a Gundžulundžovia.

V zápase o 3. miesto sa stretla Vychylovka s Ponišovcami, kedy zápas skončil 2:2 a na jedenástky boli úspešnejší chlapi z Vychylovky. Vo finále proti sebe nastúpili Legionári a Gundžulundžovia. V tomto zápase boli úspešnejší Legionári a zvíťazili 3:1.

Za najlepšieho hráča turnaja bol zvolený Adrián Podmanický, za najlepšieho strelca Samuel Šipčiak a najlepšieho brankára Martin Jantula.

Ďakujeme všetkým zúčastneným tímom za skvelé výkony a aj di-

vákom, ktorí vytvorili atmosféru na turnaji.

Taktiež s úprimnou radosťou ďakujeme sponzorom - Stavebniny Chovanec, BM-Mont, Obci Nová Bystrica a všetkým zúčastneným, ktorí prispeli do dobrovoľnej zbierky a podporili tak dobrú vec. Spoločne sa nám podarilo vyzbierať 1 340 € pre Elišku Chmurčiakovú.

*Autor textu a fotografie:
Róbert Kováč*

Eliška je malé, 6-ročné dievčatko, ktoré trpí vážnym ochorením.

Žije len s maminkou, ktorá sa o ňu stará sama.

Z dôvodu nepretržitej opatery dcérky musela odísť zo zamestnania, čím sa ich finančná sebestačnosť znížila. Preto Vás prosíme, ak je vo Vašich silách, o príspevok, ktorý môžete zaslať na č. účtu, ktorý patrí Eliškinej maminke:

SK2311000000002939471891

Ď A K U J E M E

Jazykový WocaBee šampionát

Okresné kolo 23.10.-27.10.2023

Krajské kolo 6.11.-10.11.2023

Naše triedy sa od piateho až po deviaty ročník zapojili do piateho ročníka inovatívnej súťaže pre školy s názvom Jazykový WocaBee šampionát v anglickom a nemeckom jazyku.

Súťaž prebehla pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a súťažilo sa online v aplikácii na učenie slovíčok - WocaBee.

Trieda 5. A sa v rámci okresu Čadca umiestnila na vynikajúcom **1. mieste**, vďaka čomu postúpila do krajského kola. Každý žiak našej triedy 5. A získal počas okresného kola denne v priemere 4320 WocaPoints bodov.

Ostatné triedy dopadli v okresnom kole nasledovne:

ANJ: V. A - 2.sk – 13. miesto, VI. A - 7. miesto, VII. A - 6. miesto, VIII. A - 18. miesto a IX. A – 23. miesto.

NEJ: VIII.A – 76. miesto, IX. A – 52. miesto.

Okresná súťaž trvala 5 dní a krajská súťaž ďalších 5 dní. V krajskom kole sa umiestnili na veľmi peknom 6. mieste z 33 škôl v Žilinskom kraji.

NAJUSILOVNEJŠÍ ŽIACI boli:

1. Soňa Masnicová
2. Vanesa Halvoníková
3. Adela Krištofová
4. Marián Brisuda

Žiaci sa v aplikácii učia novú slov-

nú zásobu vrátane výslovnosti moderným a veľmi efektívnym spôsobom. V súťaži sa hodnotí usilovnosť žiakov v učení cudzích jazykov meraná počtom bodov získaných za precvičovanie slovíčok. Čím viac žiaci precvičujú, tým viac bodov (za správne odpovede) získajú a viac sa aj naučia.

Triedy v šampionáte súťažia ako tím, takže v jazykoch sa zlepšujú skutočne všetci žiaci a slovíčka sa naučia vrátane správnej výslovnosti.

Aplikácia WocaBee navyše pracuje s každým žiakom individuálne za pomoci umelej inteligencie a žiaci si ju môžu spustiť na mobile, tablete či počítači.

Po skončení obidvoch kôl piatáci zhodnotili, že sa takto naučili veľa slov, ich pravopis a výslovnosť. Bola to pre nich nová skúsenosť a zažili aj veľa zábavy, keďže sa pri tom aj predbiehali, kto bude rýchlejší v zbieraní bodov.

Zároveň bojovali o čo najlepší výsledok spoločne ako kolektív.

Autorka textu: Mgr. Jana Chovancová

iBobor

Aj tento školský rok sa naša ZŠ mohla zapojiť do celoslovenskej súťaže z informatiky iBobor.sk. Súťaž organizuje Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave.

Súťažilo sa od 6. - 10. 11. 2023 online. Celkom sa zúčastnilo 129 965 súťažiacich z celého Slovenska. Žiaci boli zaradení do jednotlivých kategórií podľa ročníkov, ktoré navštevujú. Z našej školy sa súťaže zúčastnilo 22 žiakov, úspešných riešiteľov bolo 14, všetci získali diplomy. Najúspešnejšou žiačkou našej školy s najlepším umiestnením sa stala Timea Chalúpková z 8.A, ktorá dosiahla plný počet bodov a úspešnosť 99,37 percentil. Všetkým úspešným riešiteľom gratulujeme!

Autorka textu: Ing. Jana Smržová

BURZA PRÁCE A INFORMÁCIÍ

Vutorok ráno 7. novembra sme sa všetci deviataci spoločne s deviatkami zo Starej Bystrice vybrali do Domu kultúry v Čadci, kde sa konala Burza práce a informácií.

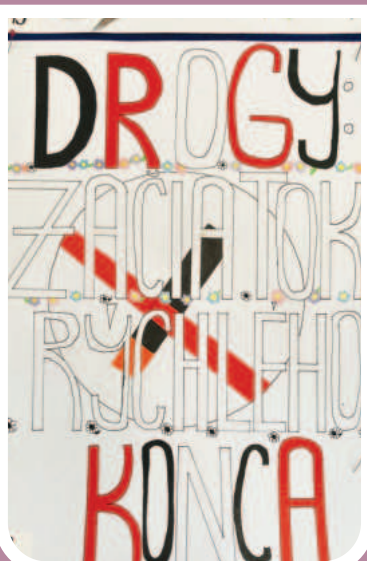
Na burze sme mali možnosť sa porozprávať so žiakmi stredných škôl, o ktoré sme mali záujem. Informovali sme sa o odboroch, spoznali sme aj mnohé nové odbory, ktoré sa otvárajú na školách. Viac sme sa dozvedeli o duálnom vyučovaní a iných možnostiach, ktoré školy ponúkajú. Okrem stredných škôl boli na tejto burze prítomní aj zamestnávateľia, ktorí úzko spolupracujú so strednými školami nášho kraja.

Autori textu: Sandra Slivková, Jozef Radôšťan, IX. A trieda

Prednáška „Bát, či nebát sa?!“

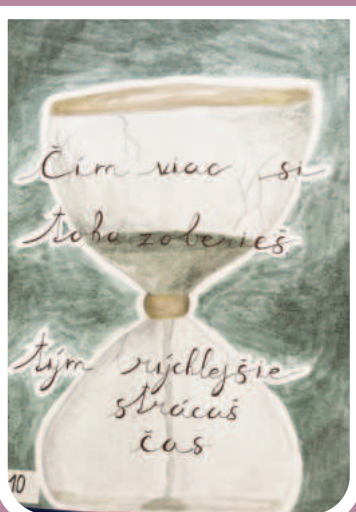
„Máme radi čertoviny?“ - zaznela úvodná otázka prednášajúcej pani Holecovej.

Všetci sme sa pozerali na seba, čo je tým myslené, čo tým chce povedať? Prednáška pre šiestakov a siedmakov našej školy dňa 8. novembra sa dotýkala obdobia zraniteľnosti, zvedavosti, lákadiel..., obdobia dospievania. Bez dobrého a správneho porozumenia, čo všetko na našich žiakov čaká v dospelosti sa spomenuté „čertoviny“ môžu stať problémom, ktorý zásadným spôsobom ovplyvňuje kvalitu života. Fajčenie, drogy, alkohol..., ale aj stres, psychické zdravie i online nástrahy.

Pútavou formou sa počas prednášky rozprávalo o každej z týchto oblastí. Žiaci so záujmom počúvali, ale aj odpovedali, či vysvetľovali si, ako sa nebáť byť odvážnym a vedieť povedať nie. Nebáť sa byť a zostať silný je jedinečnosť a občas aj výnimočnosť človeka v náročnej dobe plnej nástrah. Veríme, že prednáškou si žiaci uvedomili, že obdobie dospievania je dôležitou súčasťou formovania ich vlastného ja a nebáť sa odmietnuť „čertovinu“ je prejavom silnej osobnosti.

Jurko Svitek zo 7. A triedy zhodnotil túto prednášku nasledovne: „Prednáška bola zameraná na to, aby sme sa dozvedeli čo najviac o nebezpečenstve užívania drog a ich škodlivosti na naše zdravie. Veľa mladých ľudí začne užívať drogy len preto, aby zapadli do kolektívu, zabili nudu, hnev alebo zo zvedavosti...“

Medzi najviac používané drogy patria alkohol a cigarety, ktoré sú v dnešnej dobe ľahko dostupné a práve ich užívaním sa dá ľahko prepadnúť závislosti, ktorá neskôr môže viesť k začiatku užívania tvrdých drog. Zaujímavosť, ktorú sme sa dozvedeli: Ak fajčiar denne vyfajčí pol škatulky cigariet, za rok minie približne 900€, čo je dosť veľká suma peňazí, ktorá by sa dala využiť oveľa rozumnejšie.

TÝPY AKO ODPOVEDAŤ, KEĎ NÁM PONÚKAJÚ DROGY:

„Nemám na to chuť!“

„Nemám o takéto veci záujem!“

„Skomplikovať si život? Nie ďakujem.“

„Nehľadám drogy, chcem žiť!“

Autorka textu a fotografií:
Ing. Jana Smržová

„Na svete nie si sám“

Dňa 14. novembra 2023 sa žiaci III. A a III. B triedy zúčastnili interaktívnej prednášky „Na svete nie si sám“. Cieľom prednášky bolo pokryť a naplniť základné princípy primárnej prevencie rizikového správania u žiakov, minimalizovať rizikové prejavy v ich správaní a predchádzať im, rozvíjať pozitívne sociálne správanie, prehĺbiť ich psycho-sociálne zručnosti a techniky zvládania záťažových situácií.

Obsahom prednášky bola podpora individuality a zdravého seba-vedomia žiakov, akceptácia kultúrnej rozmanitosti, zvládanie negatívnych emócií (hnev, závišť...), zvyšovanie psychickej odolnosti, rozvoj zodpovednosti voči sebe, prevencia sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, extrémizmus) a pravidiel písané aj nepísané.

V rámci prednášky získali žiaci pod vedením pani lektorky veľa nových informácií, pracovali so záujmom a aktívne sa zapájali do pripravených aktivít. Pútavá a poučná prednáška bola obohatením výchovno-vzdelávacieho procesu a veľkým prínosom pre žiakov.

Autorka textu: Mgr. Ľubomíra Škorvagová

Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry

Dňa 15.11.2023 sa uskutočnilo okresné kolo olympiády zo slovenského jazyka a literatúry v kategórii C. Súťaž prebiehala v Centre voľného času v Cadci. Je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov základných škôl. Jej cieľom je prehĺbovať, rozširovať a upevňovať komunikačné zručnosti žiakov. Taktiež rozširovať záujem žiakov o seba vzdelávanie sa, samostatnú tvorivú činnosť, ako aj zvýšiť záujem o slovenský jazyk a literatúru.

Súťaž pozostávala z troch častí. Prvá predstavovala didaktický test. Druhá spočívala v transformácii textu, kde bolo potrebné prerobiť daný text, pričom bolo podstatné dodržať tému a daný žáner. Dôraz sa kládol na výstižnosť, originalitu a jazykovú zložku. Tretia časť bola ústna a pozostávala z prednesu rečníckeho prejavu. Našu školu reprezentovala žiačka VIII. ročníka Timea Chalúpková.

Vyhodnotenie: **TIMEA CHALÚPKOVÁ** bola úspešnou riešiteľkou. Získala v okresnom kole **PRVÉ MIESTO** s počtom bodov 47 a zároveň postúpila do krajského kola.

Za reprezentáciu našej školy jej veľmi pekne ďakujeme a srdečne blahoželáme. Zároveň jej prajeme veľa úspechov v krajskom kole. Vďaka patrí aj p. uč. Mgr. Adele Pitékovej za vzornú prípravu našej žiačky.

Autorka textu: Mgr. Júlia Čierňavová

Dňa 20.11.2023 sa v priestoroch našej školy ozývalo silné bubnovanie. Žiaci 1. a 2. stupňa sa počas veľkej prestávky zapojili do akcie **BUBNOVÁČKA – ABY BOLO DETÍ LEPŠIE POČUŤ**, čím prezentovali svoj názor, že sú proti akémukoľvek násiliu. Zároveň sa na hodinách viedli diskusie, v ktorých žiaci uvádzali svoje práva. Taktiež vedeli rozlíšiť a správne pomenovať chápané prostredie plné podpory od negatívneho – plného násilia. [Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili.](#)

Autorka textu a fotografie: Mgr. Slavomíra Budošová

VIANOČNÁ DISKOTÉKA

Dňa 24.11.2023 sa žiaci z našej školy mohli zúčastniť diskotéky v DK Nová Bystrica. Diskotéka sa začala o 14:00 hod. Postupne prichádzalo čoraz viac ľudí, bola tam veľká sranda a na diskotéke sa ako každý rok súťažilo. Tradične si deti zahrali balónikový tanec, kde vyhrali dokonca až 4 páry a dve kolá stoličkového tanca.

1. kolo vyhrala **Barborka Lompartová** zo 7. A triedy a 2. kolo vyhrala **Patka Kubinčanová** zo 7. A. Súťaže boli pre malých aj veľkých.

Po súťažiach sme išli rozsvietiť stromček. Tento rok sa stromček nerozsvecoval pred DK, ale na Mariánskom námestí pred našim kostolom, kde sme sa všetci presunuli z DK. Keď tam všetci prišli, rozdávali sa prskavky, potom sme všetci odpočítavali, až kým sa stromček nerozsvietil. Pán starosta nám povedal, že stromček bude rásť s nami. Celkovo bola diskotéka výborná a veľmi dobre zorganizovaná.

Autorka textu: Ema Podhorská, trieda 7.A

Výlet na Smrekovku

Smrekovka - svoj názov dostala vďaka kopcu, ktorý sa nachádza na rázcestí ciest do Skanzenu a do časti Rycerová vo Vychylovke. Je to najväčšia rozhľadňa na Kysuciach.

Rozhľadňa je postavená z pozinkovej ocelevej konštrukcie. Váži okolo 200 ton a je vysoká 25 metrov. Ak sa postavíte na vrch rozhľadne, v pozadí uvidíte Malú Fatru, Rycerovu horu, Kysucké Beskydy, Oravské Beskydy, pri dobrej viditeľnosti môžete uvidieť aj Západné Tatry.

Práve na túto rozhľadňu sme sa v stredu 29.11.2023 vybrali. Ráno sme mali prísť do školy na 9:00, takže sme sa mohli ráno poriadne vyspať 😊. Keď sa do školy dostavili všetci, ktorí chceli ísť a ktorých pani učiteľka vybrala, presunuli sme sa všetci pešo k obecnému úradu, kde na nás už čakal „odvoz“ do Vychylovky. Tam sme počkali ešte na žiakov zo ZŠ Vychylovka a potom sme mohli vyraziť na Smrekovku. Na začiatku našej výp-

ravy sme sa odfotili pri zrekonštruovanej kaplnke. Čakala nás strmá cesta nahor, no približne po hodine a pol sme sa konečne dostali na rozhľadňu. Tam sme sa tiež odfotili. Dokonca nám chlapi aj zaspievali pieseň na Kráľovej holi. Pokochali sme sa pohľadmi na našu krásnu zasneženú prírodu a vydali sme sa na cestu dolu. Verte mi, veľa z nás banovalo, že si nevzalo vrecia alebo sánky na spustenie sa zo „strmáku“, ako sme kopec nazvali.

Dolu sme sa dostali všetci zdraví a veľmi hladní, a tak nás pozvali na guláš do novopostavenej drevenice, ale ešte predtým sme si pozreli aj novú lezeckú stenu. Až teraz sme sa mohli pustiť do guláša, ktorý bol mimochodom výborný 😊. Ďakujeme pani učiteľkám a pánovi starostovi za čas strávený aj inak ako v škole 😊.

*Autorka textu: Barbora Šteiningerová,
8. A trieda*

ZDRAVÁ VÝŽIVA

V mesiaci december sa na škole realizovali 2 preventívne prednášky za mestnankyňami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci. U žiakov 5. a 6. ročníka bola nosnou témou Zdravá výživa, ktorá je nevyhnutná pri predchádzaní závažných civilizačných chorôb.

Preveniou v oblasti porúch príjmu potravy, príčinami jej vzniku, zdravotnými následkami a následnou liečbou sa zaoberali žiaci 7. a 8. ročníka. Dôležitým elementom bolo taktiež informovanie o vyhľadani včasnej pomoci, rozprávanie o probléme a to aj prostredníctvom bezplatnej linky pomoci

0800 221 080, ako aj e-mailovej poradni na adrese poradna@chutzit.sk.

Autorka textu: Mgr. Slavomíra Budošová

PEČENIE MEDOVNÍČKOV

Blížiac sa Vianoce sa nepochybne spájajú so sladkými, voňavými a chutnými koláčikmi. Aj my v centre voľného času ako to už zvykom býva, sme sa rozhodli práve **07.12.2023 piecť a zdobiť medovníčky**. Na túto akciu chodia deti aj počas krúžkov so svojimi učiteľkami, ktoré niektoré krúžky vedú.

Deti prišli tento rok veľmi dobre vybavené s rôznymi vykrajovačkami, ktoré si medzi sebou aj požičiavali. Každé dieťa malo mož-

nosť si vykrojiť a ozdobiť medovníček. Keďže nám medovníčky museli po upečení vychladnúť, chvíle v CVČ nám spestrovali aj vianočné kole-
dy, ktoré niektoré deti aj poznali a pospevovali si. Hneď potom ako medovníčky vychladli, deti si ich začali zdobiť. Niektoré boli nádherné vyčakané.

Nakoniec tejto vydarenej akcie si mohli deti medovníčky aj zjesť, alebo zobrať aj domov maminkám, alebo súrodencom. Každý z nás si pochutnal aj na voňavom punči.

Na záver by som chcela poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na tejto akcii a priložili ruku k dielu a hlavne našim pani kuchárkam, ktoré nám ochotne odpiekli všetky plechy koláčikov. Tešíme sa opäť o rok na túto aktivitu, ktorá nám pripomína, že Vianoce sú tu už čoskoro.

Autorka textu a fotografie: Bc. Kamila Kubjatková

PYTAGORIÁDA

Je to matematická súťaž, v ktorej si žiaci rozširujú a prehlbujú vedomosti. Podporuje vyhľadávanie a rast talentov s nadpriemerným exaktným myslením.

Jej cieľom je podchytiť záujem o matematiku a zároveň ju popularizovať. Aj v tomto školskom roku sa v dňoch 12. a 13.12.2023 žiaci našej školy zapojili do riešenia matematických úloh Pytagoriády. Je určená pre žiakov 3. až 8. ročníka. Celkovo sa do súťaže v kategóriách P3 a P4 zapojilo 13 žiakov a v kategóriách P5 - P8 súťažilo 19 žiakov.

Vyhodnotenie školského kola Pytagoriády úspešných riešiteľov:

1. V kategórii P3: Júlia Šteiningerová, Andrej Lompart, Damián Belák, Samuel Gavenčiak, Matúš Chalupka, Eliška Džuponová.

2. V kategórii P4: Martin Klieštik, Peter Heltko.

3. V kategórii P5: Vanesa Halvoníková, Peter Šteininger.

4. V kategórii P8: Eliška Držiaková, Timea Chalúpková.

Za reprezentáciu našej školy im ďakujeme. Úspešným riešiteľom srdečne blahoželáme a zároveň prajeme veľa síl a úspechov v okresnom kole.

Autorka textu: Mgr. Júlia Čierňavová

VIANOČNÝ KONCERT

Ďňa 15.12.2023 sme do školy prišli ako v normálny školský deň. Rozdiel bol v tom, že prvá hodina nám nezačala ako zvyčajne a o 7:45 sme sa, všetky triedy aj so škôlkarmi, vybrali do kultúrneho domu, kde sa mal uskutočniť vianočný koncert. Keď sme dorazili, chvíľu trvalo, kým si všetci našli miesto. No potom, ako sa všetci usadili, nás privítal spevák Jaro Gažo spolu so svojím kamarátom gitaristom Jurajom Jaroščiakom.

Predstavili sa nám a koncert sa mohol začať. Zazneli vianočné pesničky ako Tichá noc, Vánoce, Vánoce přicházejí či We wish you a merry Christmas. Piesne boli popretkávané recitovaním a spievaním odvážnych detí z publika, ktoré sa nebáli vyjsť na pódium a “rozbaľiť to”.

Koncert sa skončil zhruba o deviatej a po ňom sme všetci putovali späť do školy. Koncert sme užili a dve odpadnuté hodiny boli sladká bodka za už aj tak výborným zážitkom. Pánom Jarovi Gažovi a Jurajovi Jaroščiakovi ďakujeme za krásny zážitok a pani učiteľkám tiež za to, že nám ho dopriali.

*Autorka textu a fotografie:
Timea Chalúpková, 8. A*

ANJELIK A VIANOČNÁ POHLADNICA PRE RADOSŤ

Veľa starších ľudí, ktorí buď ostali sami, alebo sa nemá kto o nich postarať, bývajú v domovoch pre seniorov. Vianočný čas je pre nich určite náročný, pretože aj keď sa tam majú veľmi dobre a je o nich postarané a nič im nechýba, predsa len sa stane, že zrazu cítia počas Vianoc smútok a melanchóliu. Spomínajú na svoju mladosť a život, ktorý prežili.

My, v našej škole, na nich nezabúdame, veď niektorí naši žiaci majú starú mamu alebo starého otca v takomto zariadení. A tak sme pre nich pripravili krásne farebné pohľadnice a anjelikov, ktorí ich určite potešia a naplnia ich srdcia pokojom a láskou.

Na hodinách výtvarnej výchovy sa žiaci od prvej triedy po siedmu triedu usilovali o čo najkrajšie práce, ktoré sme potom zabalili a poslali buď do CVČ v Čadci, alebo do Zariadenia pre seniorov v obci Zborov nad Bystricou. V Čadci ich už následne „tuláci“ z ich turistického krúžku poroznášajú do okolitých Domovov dôchodcov a na Charitu. Naša obec priniesla pohľadnice a vyrobených anjelikov priamo pre obyvateľov Zariadenia pre seniorov Harmónia v obci Zborov nad Bystricou.

Veríme, že sme takto aspoň malou mierou potešili všetkých tých, ku ktorým sa naše práce dostali. Celkovo sme poslali 22 anjelikov do Čadce a 54 vianočných pozdravov a 3D anjelikov na Zborov nad Bystricou.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Jana Chovancová*

VIANOČNÁ POHĽADNICA 2023

O ravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne už po 20-krát vyhlásilo výtvarnú súťaž. Tento rok mali žiaci výtvarne zobraziť tradície pri štedrovečernom stole. I keď bol ešte len október a vonku vládla krásna jeseň,

žiaci si dokázali pripomenúť čarovný čas počas Štedrej večere doma - v ich rodinách a po niekoľkých hodinách na výtvarnej výchove vytvorili krásne práce s touto témou. Maľovali a kreslili farebné obrázky - pohľadnice, ktoré vystihli atmosféru pri bohato prestretom stole v kuchyni alebo obývačke.

Vybrali sme 12 najkrajších prác od 3. – 9. ročníka a poslali na vyhodnotenie. Síce ešte nevieme výsledok, ale môžeme povedať, že nás to bavilo, a tak pripravilo na Vianoce, na ktoré a sa už veľmi tešíme.

Autorka textu a fotografie: Mgr. Jana Chovancová

Vianočná besiedka

V deň tretej adventnej nedele, 17.12.2023, sa v našom kultúrnom dome uskutočnila **Vianočná besiedka**. Besiedku otvorili dievčatá zo siedmej triedy, ktoré spievali za hrania Lenky Križkovej, Tomáša Kováča a dvojčiek Kováčovcov. Následne sa publiku prihovorili naši moderátori - deviataci Tatiana Miháliková a Jožko Radôšťan. Po nich svoj príhovor predniesol aj pán starosta Ing. Jozef Kuric. Potom sa nám predviedli škôlkari zo školy v Novej Bystrici aj Vychylovky, ktorých nasledovali školáci z Vychylovky a po nich naši prváci, druháci a tretiaci so svojím pásmom. Na pesničku **Last Christmas** zatancovali moderný tanec žiačky Lucka, Eliška a Timka z ôsmej triedy. Ôsmačky vystriedali heligónkari spolu so speváckym krúžkom. Piatačky zaspievali pesničky **Najkrajšie Vianoce a Šťastné a veselé**. Predstavili sa nám aj žiaci tretieho ročníka s **Vianočnou abecedou** a potom šiestačky s tancom na pieseň Shakina Stevensa **Merry Christmas Everyone**. Dvojčky Grigové nám tiež zaspievali **Šťastné a veselé**, a hneď potom Eliška Držiaková zatancovala scénický tanec na **Summertime sadness** od Lany Del Rey. Tanec, i keď ľudový, pokračovali aj v ďalších troch vystúpeniach v podaní najskôr malých tanečníčok, potom veľkých tanečníčok a nakoniec tanečníkmi. Besiedku ukončil zvuk heligóniek pod vedením Vladimíra Tomčalu. Po skončení si všetci mohli vonku vychutnať punč, či poprechádzať sa po trhoch.

Autorka textu: Timea Chalúpková, VIII. A

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

Z
Š

S

M
Š

V
Y
C
H
Y
L
O
V
K
A

Medzinárodný deň školských knižníc sa v tomto školskom roku uskutočnil 23. októbra. Žiaci sa v tento deň venovali rôznym aktivitám o knihách a knižnici. Zapojili sa aj deti v ŠKD.

V úvode aktivity dostali za úlohu uhádnuť hádanku:

*Ako strom má listy tiež,
v lese ju však nenájdeš.*

*Na papieri samé vety,
čítajú z nej všetky dievky.*

(kniha)

Následne sa presunuli do školskej knižnice, kde boli prváci oboznámení s pravidlami:

1. Knižnica slúži pre všetkých.
2. Knihy chytáme čistými rukami.
3. Knihy ukladáme na určené miesto.
4. V knižnici musíme byť ticho.
5. Z kníh netrháme a nevystrihujeme strany.
6. Do knihy sa nepíše.
7. Nad knihou sa neje a nepije.

Prečítali si rozprávku z knihy, ktorú napísal Jozef Čapek s názvom: Rozprávky o psíčkovi a mačičke.

Žiaci si následne v tichosti prezerali a čítali z kníh.

*Autorka textu a fotografie:
Zuzana Miterková*

Sokoliari

Na 24.10.2023 našu školu navštívili Sokoliari Majstra Vagana zo Starej Ľubovne so svojím zážitkovým učením. Priblížili nám prácu sokoliarov, dozvedeli sme sa rôzne zaujímavosti o spôsobe života dravcov, ich význame pre spoločnosť.

Deti si mohli zblízka pozrieť rôzne kožušiny, prírodniny, pohladkať si živé dravce, pozorovať ich prelety. Deti si odniesli z vystúpenia plno zážitkov a nových informácií z prírodovednej oblasti.

Autorka textu: Mgr. Kristína Králiková

Projekt Krokus

Projekt Krokus vznikol vďaka írskej iniciatíve v roku 2005. Jeho hlavným cieľom je zapojiť žiakov a mladých ľudí z Európskej únie do aktivity, ktorá pripomína jeden a pol milióna detí, ktoré sa stali obeťami holokaustu. Múzeum židovskej kultúry každý rok aktivizuje školy a posiela cibulky krokusov, aby sa nezabudlo na deti, ktoré zomreli počas druhej svetovej vojny. Žlté krokusy symbolizujú žltú Dávidovu hviezdu, ktorú museli nosiť deti aj dospelí počas nacistických perzekúcií.

Naši žiaci si tiež pripomenuli smutné obdobie holokaustu diskusiou na hodinách dejepisu a na triednickej hodine a zasadili v školskej záhrade cibulky krokusov.

Ich kvitnutie má symbolizovať vyvražďovanie detí nacistami. Práve 27. januára je Medzinárodný deň obetí holokaustu, kedy by kvety mali kvitnúť. Ale v našich geografických podmienkach je v januári ešte zima, preto kvitnutie krokusov budeme so žiakmi sledovať trochu neskôr na jar, keď sa oteplí.

Aktivita sadenia žltých krokusov je veľmi aktuálna, pretože aj v dnešnej dobe je dôležité upozorňovať na nebezpečenstvo predsudkov, nenávisti, diskriminácie a prenasledovania na základe rasovej či náboženskej príslušnosti, a tým prispievať k prevencii xenofóbie, rasizmu a antisemitizmu.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Alena Kulasová*

Návšteva zo strednej školy

V piatok 3. novembra 2023 navštívili našich ôsmakov zástupcovia zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Čadci. Pani Zuzka Danková so svojou žiačkou informovali našich žiakov ôsmeho ročníka o možnostiach štúdia na strednej škole, keďže budúci rok si už budú vyberať svoje ďalšie štúdium po ukončení základnej školy. Pani učiteľka ich informovala o trojročných učebných odboroch a štvorročných maturitných študijných odboroch, ktoré môžu absolvovať na strednej škole.

Naši žiaci získali informácie o podmienkach prijatia na školu a o možnostiach uplatnenia sa na trhu práce. Zároveň sa dozvedeli, že Stredná odborná škola obchodu a služieb v Čadci ponúka absolventom základných škôl možnosť nadviazať na štúdium cudzieho jazyka, ktorému sa venovali v základnej škole. Vzhľadom na rozmanitosť cudzích jazykov sa na strednej škole vyučuje anglický, nemecký, francúzsky a ruský jazyk, v rámci záujmového krúžku taliansky jazyk. Okrem samotného štúdia cudzích jazykov, v tradičných i špeciálnych jazykových učebniach, majú možnosť skvalitňovať svoje jazykové zručnosti prostredníctvom zahraničnej odbornej praxe. Každoročne je všetkým žiakom študijných odborov s gastronomickým zame-

raním umožňované vykonávať povinnú odbornú prax aj v zahraničí. Žiaci majú počas svojho štúdia príležitosť absolvovať odbornú prax vo viacerých destináciách v rámci zimnej a letnej odbornej stáže. Majú možnosť porovnať systém práce v hotelierstve a gastronómii viacerých krajín, získať rôzne odborné, jazykové a životné skúsenosti a v neposlednom rade získať certifikáty absolvovania odbornej praxe z rôznych kútov Európy, čo je výrazne oceňované zamestnávateľmi nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Žiaci študijného odboru hotelová akadémia odchádzajú na trojmesačnú až päťmesačnú odbornú prax, žiaci ostatných študijných odborov gastronomického zamerania vrátane nadstavbového štúdia môžu absolvovať trojmesačnú zahraničnú odbornú prax. Stáž vykonávajú v rôznych destináciách Európy, ako sú Nemecko, Francúzsko a jeho ostrov Korzika, Cyprus, Grécko vrátane ostrovov Rhodos, Kréta, Thassos, Korfu, Taliansko s ostrovmi Sicília a Sardínia a Švajčiarsko. Žiaci praxujú v hotelových sieťach, v hoteloch rodinného typu ako aj v reštauráciách. Podľa úrovne jazykových a profesionálnych zručností sú zamestnaní na pozície barman, čašník, servírka, kuchár a pracovník hotelovej recepcie.

Zahranichná odborná prax sa teší veľkej a opodstatnenej popularite medzi žiakmi. Počas pobytu v cudzej krajine sa žiaci vypracujú po profesionálnej a jazykovej stránke, čo sa viditeľne prejavuje pri záverečných a maturitných skúškach.

Žiaci počas zahraničnej odbornej praxe nadväzujú množstvo užitočných kontaktov a získavajú veľké životné skúsenosti, a preto nemajú problém uplatniť sa na trhu práce nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Naším ôsmakom držíme palce, aby sa budúci rok správne rozhodli, kam pôjdu študovať po skončení deviateho ročníka.

*Autorka textu:
Mgr. Alena Kulasová*

Hovorme o jedle

Mlieko a mliečne výrobky sú nesmierne bohaté na živiny, tento dôležitý fakt sme chceli pripomenúť aj našim žiakom, preto sme sa opäť zúčastnili projektu Hovorme o jedle a vybrali si tému: „Mlieko a mliečne výrobky od slovenských kravičiek“.

Žiaci plnením rôznych zábavných aktivít získali rôzne vedomosti o získavaní, spracovaní mlieka, o jeho hodnotách a prospešnosti pre zdravý vývin ich organizmu. V praktickej časti si vyskúšali vyrobiť tvaroh z domáceho mliečka, z ktorého neskôr zhotovili dve chutné nátierky. Na jednotku zvládli starší žiaci aj prípravu a pečenie palacinek a wafli, tí menší zas prípravu zelerového šalátu a syrovej obloženej misy. Pre zhotovenie daných jedál nepoužili hocijaké potraviny, ale tie od našich „slovenských“ výrobcov. Tie boli zakúpiť v neďalekom obchode a odrazu urobili prieskum o percentuálnom zastúpení slovenských a zahraničných mliečnych produktoch.

Po daných aktivitách usúdili, že cesta mlieka až na náš stôl je dlhá a tvrdá, ale dôležitá.

Súčasťou projektu bola aj literárna súťaž s názvom: „Neplytvám potravinami - čas ukázať lásku našej planéte“ ako i výtvarná súťaž: „Chutné maľovanie“, v nich žiaci naplno povolili uzdu svojej fantázie a kreativity.

V celkovom hodnotení za všetky zrealizované aktivity získala naša škola „zlatý diplom“.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Katarína Kuricová*

ZÁLOŽKA DO KNIHY SPÁJA ŠOLY

O päťovne sme sa zapojili už do 14. ročníka česko-slovenského projektu: „Záložka do knihy spája školy“.

Cieľom projektu bolo pomôcť slovenským a českým pedagógom vytvárať v triedach atmosféru, ktorá by podnecovala a nadchla celý kolektív žiakov pre čítanie kníh, pre diskusiu o prečítaných príbehoch a pre výtvarné stvárnenie literárneho motívu z prečítaného textu. Daný cieľ sme s určitosťou splnili, pretože samotnej výrobe záložiek predchádzali viaceré doplnujúce aktivity.

Žiaci na hodine literatúry viedli rozhovor o práve rozčítaných knihách, o obľúbených literárnych druhoch a žánroch, o periodicite čítania kníh..... Mladší žiaci boli pri výrobe záložiek inšpirovaní klasickými ako i novodobými rozprávkami. Z rozhovoru vyplynulo, že si ich našťastie stále čítajú. Starší žiaci kreslili záložky s motívom diel, ktoré momentálne čítali na hodine slovenského jazyka, napr. od L. Štúra, A. Sládkoviča či S. Chalupku. Chlapcov skôr zaujíma športová literatúra, čo implementovali aj do výroby záložiek. Ich obľúbení športovci sa pekne vynímali na oboch stranách záložky. Zalamované záložky boli odoslané žiakom do ZŠ Lubina. Pri ich výrobe boli veľmi precízni, vyrábali ich s nadšením a pocitom, že isto urobí niekomu radosť. Okrem záložiek sme poslali aj darčeky, prospekty našej obce...

Všetci boli radi, že sa do projektu zapojili, prehĺbil sa ich vzťah ku knihám, k čítaniu, pri aktivitách sa utužil vzájomný vzťah...

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Katarína Kuricová*

Mikuláš v MŠ Vychylovka

V stredu dňa 6.12.2023 do našej MŠ zavítal Mikuláš v sprievode anjela a čerta, aby vyčarili úsmev na detských tvárach. Deti mali pripravené vianočné piesne, básne, ktorým sa Mikuláš veľmi tešil. Niektorí si pre neho pripravili malé prekvapenie v podobe kresbičky. Za šikovnosť ich Mikuláš s anjelom odmenili balíčkami, hračkou a sladkosťami. Deti pekne poďakovali a rozlúčili sa. Mikulášovi sľúbili, že budú poslúchať celý rok, aby mohol prísť o rok znova.

Autorka textu a fotografie:

Mgr. Lucia Cádrová

Vianočné tvorenie

Keď zaznie slovo Vianoce, mnohým deťom sa v očiach objavajú iskričky radosti. Táto radosť sa začína už predvianočnými prípravami. V každej domácnosti rozvoňávajú sladké koláče, chystá sa vianočná výzdoba. Všade počuť koledy.

Aj do našej školy sa preniesla vianočná atmosféra. Počas vyučovania – 6. decembra, prekvapil žiakov Mikuláš v sprievode čerta a anjela a obdaroval ich sladkosťami.

Na Vianoce nesmú chýbať voňavé medovníčky. Žiaci 1. stupňa povykrajovali hviezdčky, stromčeky, čižmičky, rybičky a rôzne tvary medovníčkov. V kuchyni ich pani kuchárky upiekli a starší žiaci ich pekne vyzdobili.

Aby bola naša škola vianočne naladená, žiaci vyrábali pestré ozdoby, vločky či pozdravy. Všetky práce vystavili na školskej chodbe. O výzdobu vianočného stromčeka sa postarali žiaci zo školského klubu.

Autorka textu a fotografie:

Mgr. Anna Borisová

Krabička plná lásky

Snáď po celom Slovensku preletela správa o možnosti potešiť nejedného seniora z domova dôchodcov darovaním krabice naplnenej drobnosťami, ktoré by ich potešili.

Táto správa zasiahla aj srdcia žiakov 6. ročníka, ktorí spoločne takúto krabicu naplnili. Držali sa zoznamu vecí, ktoré boli vopred určené a priniesli niečo voňavé, teplé, sladké,.....

Ostatní žiaci našej školy zhotovili pre našich dôchodcov pozdravy s úmyslom potešiť ich srdcia, zmierniť ich smútok z odlúčenia od rodiny.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Katarína Kuricová*

Anjelik pre radosť

Kprežívaniu najkrajšieho obdobia v roku neodmysliteľne patria Vianoce. Ak našim tradičným školským aktivitám v tomto predvianočnom období patrí

Anjelik pre radosť.

Žiaci našej školy mali plné ruky práce s výrobou anjelíkov, ktorými chceli urobiť radosť obyvateľom Domovov sociálnych služieb a charity

v Čadci. S nadšením a veľkou chuťou sa pustili do ich výroby. Pri práci použili rôzne techniky výtvarného spracovania, rôzny materiál a vyrobili anjelíkov rôznej veľkosti.

Veríme, že potešili srdcia mnohých ľudí a vyčarili im úsmev na tvári.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Katarína Šumská*

Okresné kolo „ROPE SKIPPING“

Rope Skipping je súťaž, ktorá je otvorená všetkým, ktorí radi skáču cez švihadlo. Zároveň podporuje pohybové aktivity na základných školách. Cvičenie na švihadle prispieva k dobrej telesnej kondícii, zvyšuje silu a obratnosť v každom veku. Švihadlo má široké uplatnenie pri cvičení a prináša obrovské benefity pre zdravie. Na začiatku tréningu môže byť dobrým spôsobom, ako sa rýchlo a efektívne rozohriať a pripraviť na beh, posilňovanie či inú športovú aktivitu. Je neodmysliteľnou súčasťou telesnej výchovy aj u nás na škole, pretože máme telocvičňu, ktorej priestory na cvičenie žiaci radi využívajú. Keďže máme zároveň veľmi šikovných žiakov, ktorí radi športujú, venujú sa futbalu, pohybovým aktivitám a tiež skákaníu cez švihadlo, zapojili sa do súťaže.

11. decembra 2023 sa naši žiaci zúčastnili okresného kola v skákaní cez švihadlo, ktoré organizovalo Centrum voľného času v ZŠ Komenského v Čadci.

Žiaci Benjamínko Gajdičiar, Denisko Mihálik z 8. ročníka a Palko Gajdičiar zo 6. ročníka úspešne reprezentovali našu Základnú školu vo Vychylovke.

Chlapci sú šikovní športovci a výborní v skákaní cez švihadlo, čo dokázali všetci traja na okresnom kole. Benjamínko Gajdičiar vyhral 1. miesto a Palko Gajdičiar 3. miesto v kategórii chlapcov. Chlapcom srdečne blahoželáme a prajeme veľa ďalších športových úspechov.

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Alena Kulasová*

Urobím si snehuliaka

Urobím si snehuliaka na najbližšom brehu.

Urobím si snehuliaka z bielučkého snehu.

Jedna guľa, druhá guľa, tretiu na vrch dám
a už stojí snehuliáčik a už stojí tam.

Košielku má snehuliáčik čistučkú a svetlú,

Nos má z mrkvy, oči z uhlia, miesto ruky metlu.

A keď deti uvidia ho, povedia si tak:

„Pozrite sa, aký je to krásny snehuliak!“

1 -

3 -

2 -

4 -

Pomôžte chlapcovi nájsť vianočné darčeky.

Milí naši čitatelia,

v rubrike - **Známi, neznámi** Vám tentokrát predstavíme trošku bližšie duchovného otca pochádzajúceho z Vychylovky - *Palka Talapku*.

V rozhovore Vám okrem iného priblížime aj jeho zážitky z pôsobenia v zahraničí, vzťah k rodisku či aké to je stretnúť sa so svätým otcom.

1. Ako si spomínaš na svoje detstvo v Novej Bystrici – Vychylovke?

V spomienkach sa často vraciam do môjho rodiska v Novej Bystrici – Vychylovke, zvlášť do obdobia detstva a dospievania, pretože to bol vlastne ten čas, ktorý som tu prežil a ktorý ma v mnohých oblastiach pripravoval na moje budúce povolanie. S týmto detstvom sa viažu spomienky na veľkú rodinu, v ktorej som zažil a aj prijal vieru v Boha, cez ktorú som dostal možnosť vzdelania a ktorá je pre mňa neustále veľkým darom.

Rád si tiež spomínam na školu, spolužiakov a kamarátov, na prácu na poli, na sušenie sena, na pasenie kráv, na zbieranie hŕibov a čučoriedok, v lete na stavanie hrádzí na rieke a kúpanie, na futbal, vybíjanú či hry na skrývačku u „Feštra“ v záhrade a potom v zime na lyžovanie pri vleku, ktorý bol oproti nášmu domu. Nebol čas na nudu, vždy sme s chalanmi niečo vymýšľali a pri večerných opekačkách alebo pri kartách diskutovali o témach, ktoré nás práve zaujímali.

2. Čo Ťa viedlo k volbe života v duchovnom povolaní a rozhodnutiu stať sa kňazom?

Kňazské povolanie je dar a tajomstvo zároveň. Od malička som bol vedený vo viere a vďaka Bohu som mal vždy okolo seba ľudí, ktorí boli pre mňa svedkami tejto viery. Začalo to od rodičov a súrodencov, neskôr som mal možnosť študovať na Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline a popri tom bývať v internáte saleziánskeho učilišťa. Takisto som stretol počas môjho dospievania kňazov, ktorí mi boli príkladom, povzbudením a ktorí mi pomohli spoznať to, že aj mňa Boh volá naplniť svoje kresťanské povolanie práve v kňazskej službe. A tu, ako som už napísal vyššie, som rozoznal ten dar povolania, a snažím sa neustále odkrývať to tajomstvo, ktoré človeka neustále presahuje.

Veľkou pomocou pri rozlišovaní povolania a Božej vôle je Sväté písmo - Božie Slovo, ktoré nám dáva odpovede na všetky dôležité otázky v našom živote. Len ho treba čítať. Keď som mal 16 rokov, od môjho birmovného otca som dostal pri birmovke knihu Svätého písma, ktoré som začal čítať od začiatku až do konca a práve cez to čítanie zaznelo výrazne Božie Slovo povolania. Začal som vnímať, že to slovo hovorí ku mne a tomu som aj uveril. Samozrejme, že som potreboval čas na prípravu na moje povolanie. Vstúpil som do kňazského seminára v Nitre na 6-ročné štúdium filozofie a teológie. Po ukončení štúdia som prijal kňazskú vysviacku a začal som pôsobiť ako kaplán vo farnosti Žilina – Vlčince. Strávil som tam tri roky a vtedy som ani netušil, že moje nasledujúce kroky budú smerovať ďaleko do sveta.

3. Momentálne pôsobíš v zahraničí. Čím Ťa toto pôsobenie obohatilo, prekvapilo či prinieslo ťažkosti? Ktorá krajina a kultúra Ťa najviac oslovila?

Keď som sa stal kňazom v roku 2004, nemyslel som si, že moje cesty povedú za hranice Slovenska. Ako kňazské motto som si vybral verš z knihy proroka Jeremiáša zo Starého zákona, v ktorom Boh povoláva mladého muža hovoriac mu „Nehovor: mladučky som, lebo pôjdeš všade, kde ťa pošlem a povieš všetko, čo ti prikážem“ (Jer 1, 7). Cítil som sa presne tak, ako tento muž povolaný Bohom. Mladý a so strachom, ako budem rozprávať o Bohu pred druhými. O to viac, keď po prvých rokoch kňazskej služby v Žiline ma pán biskup poslal na štúdiá cirkevného práva do talianskych Benátok. Nová reč, nová krajina, noví ľudia. Počas pobytu v Taliansku som dostal neskôr možnosť štúdia na Pápežskej diplomatickej akadémii v Ríme, kde sa pripravujú kňazi na službu v diplomacii Svätého stolca. Túto službu vykonávame po celom svete na Apoštolských nunciatúrach v jednotlivých krajinách, pričom zastupujeme na tých miestach pápeža, a tak udržiavame okrem iného aj kontakt medzi kresťanmi na celom svete a svätým otcom. Z tohto dôvodu som nezostal slúžiť na Slovensku vo farnosti, ale som bol poslaný z Talianska najskôr do Južnej Ameriky, potom do Afriky, neskôr do Ázie a momentálne pôsobím opäť v Európe, v susednom Poľsku.

Spoznávať nové krajiny, jazyky, kultúry, nových ľudí je vždy pre mňa obohatením. Vidieť, ako žijú iní ľudia, ma učí byť viac vďačnejším za to, čo mám a menej sťažujúcim sa na všetko, keď vidím, že ľudia v niektorých častiach sveta, bez svojho zavinenia, žijú vo veľmi skromných podmienkach, často v nebezpečenstvách, vo vojnách, v neistote. Z toho plynúce prekvapenia, zaujímavosti či ťažkosti boli a sú všade. Nemám nateraz obľúbenú krajinu či kultúru. Všade, kde som doteraz pôsobil, som si niečo obľúbil. Ak bolo napríklad v Afrike horúco a pitná voda či elektrina neboli samozrejmosťou, na druhej strane tam bolo neskutočne chutné tropické ovocie, ktoré nám rástlo priamo v záhrade. Počas môjho pobytu v Ázii na Taiwane sme mali časté zemetrasenia a tajfúny, ktoré našťastie nespôsobovali veľké škody, ale boli pre mňa dobrou školou k tomu, aby som si uvedomil, že môj život nemám vždy vo vlastných rukách a učilo ma to takej pripravenosti, najmä čo sa týka pravidelného spytovania svedomia.

Vianoce Ghana

4. Vieme, že hovoríš niekoľkými jazykmi. Ktoré sú to? Ktorý používaš najčastejšie?

Počas štúdia na gymnáziu mi cudzie jazyky veľmi nešli. Nemčinu som ako tak vedel, ale angličtina bola pre mňa veľmi ťažká. Vtedy som si hovoril, že to nejako len prejdem, však v budúcnosti cudzie reči nebudem potrebovať. Opak je však pravdou. Okrem nemeckého jazyka, ktorý som mal možnosť študovať neskôr aj v seminári, som sa naučil po taliansky.

Túto reč používam každý deň, vzhľadom k tomu, že v našej službe komunikujeme často s Vatikánom. Po taliančine prišla na rad španielčina, ktorou som hovoril v Paraguaji, kde som strávil 4 roky.

Neskôr, aby som mohol slúžiť v africkej Ghane, musel som sa predsa len doučiť angličtinu. Týmto jazykom sa tiež často dorozumievame aj na iných miestach. Tak to bolo aj na Taiwane, kde sa dá dorozumieť po anglicky, hoci som sa skúsil učiť aj po čínsky. Pre krátkosť času môjho pobytu na tom ostrove, to boli len úplne základy s tým, že aspoň viem, že aj čínština sa dá naučiť, len treba mať na to čas a príležitosť.

Zatiaľ posledným novým jazykom, ktorý sa učím je poľština. Hoci my Slováci nemáme s ním veľké problémy, predsa len je potrebné sa aj po poľsky učiť, aby sme sa vyhli častým nedorozumeniam, ktoré sú spôsobené príbuznosťou, ale aj odlišnosťou od slovenčiny. Na môj rodný jazyk nezábúdam, aj keď 17 rokov v zahraničí sa niekedy prejavuje v tom, že akonáhle sa vrátim domov, tak si nie vždy rýchlo spomeniem, ako sa niečo povie po našom a pri rozhovoroch sa mi stáva, že použijem nejaké cudzie slovo, alebo iný prízvuk.

5. Niekoľkokrát si sa počas svojho života osobne stretol s pápežom Františkom, aké pocity v Tebe tieto stretnutia zanechali?

Služba pre Svätého Otca mi dáva možnosť stretnúť sa aj osobne s pápežom. Prvýkrát som stretol svätého otca Františka asi týždeň po jeho zvolení, bolo to v roku 2013. V tom čase som študoval v Ríme. Neskôr bolo pre mňa veľkým zážitkom, keď pápež navštívil Paraguaj a tri dni býval na Apoštolskej nunciatúre, kde moja kancelária bola vedľa jeho izby. Okrem toho, každý rok pri ceste do Vatikánu máme možnosť ho osobne pozdraviť. Vždy je to pre mňa veľký duchovný zážitok stretnúť nástupcu sv. Petra, hlavu katolíckej cirkvi, morálnu a duchovnú autoritu pre svet. Najviac ma pri ňom oslovuje to, že akonáhle sa s ním stretnete, aj keď je to len na chvíľu, pápež František venuje celú pozornosť práve vám, akoby nikto iný v tom okamihu nebol naokolo a akoby nemal nič iné na práci. Pre neho je dôležité stretnutie, podanie ruky, hoci len krátky pozdrav. Myslím, že sa mám od neho čo učiť aj v tomto.

6. Ako často sa vraciaš na Bystricu?

Keď som teraz tak blízko Slovenska, podarí sa mi prísť domov aj viackrát za rok. To však nie je možné, ak som v službe niekde ďalej. Napríklad počas pobytu v Ghane som sa raz dostal domov až po dvoch rokoch. V každom prípade sa tu však vraciam vždy veľmi rád. Najmä kvôli mame, súrodencom, priateľom, farníkom či rodákom. Viem, že sa mnohí z vás za mňa modlia, tak ako sa modlili už od začiatku mojej cesty povolania. Za to som všetkým vďačný. Vždy mám radosť, keď sa môžem vrátiť do nášho farského kostola, kde som bol pokrstený, kde som sa pripravoval na sv. prijímanie či birmovku, kde som veľa rokov ministroval a kde som slúžil aj moju prvú primičnú sv. omšu. Rovnako veľmi rád trávim čas v okolitých horách v lete alebo v zime na prechádzkach, na bicykli a v zime na lyžiach. Naša obec je pre mňa miestom na oddych, pookriatie, ale aj pripomenutím mojich koreňov.

7. Vianoce na Slovensku sa spájajú s mnohými zvykmi a tradíciami. S akými jedinečnými vianočnými tradíciami si sa stretol počas svojho pôsobenia v zahraničí?

Prvýkrát som Vianoce mimo Slovenska strávil v Taliansku. A to boli pre mňa prvé sviatky bez štedrej večere. Totiž, pri Benátkach, kde som bol vo farnosti v tom čase, sme ešte celý štedrý deň spovedali, na večeru som mal nejaké cestoviny a fašírku a potom sa išlo na polnočnú sv. omšu. Hlavným slávením, spojeným s vianočným obedom bol až 25. december. Na vianočnom stole nebola ryba ani zemiakový šalát, ale rôzne druhy mäsa, zemiaky, a výborná čerstvá zelenina. V Taliansku je tradičný vianočný koláč „panettone“, ktorý nesmie chýbať v žiadnej rodine a vlastne nahrádza z veľkej časti tie naše vianočné koláčky rôznych druhov.

V Paraguaji som prežil zasa pre mňa netradičné horúce počasie, keďže tam v decembri vrcholí leto a vonku býva aj vyše 40 stupňov. Tam je zase zvykom grilovať hovädzie mäso v záhrade, v čom sú obyvatelia tejto juhoamerickej krajiny majstrami. V Ghane som si mohol pochutnať naozaj na čerstvom ananáse, mangu či kokose, ale len pri umelom vianočnom stromčeku. V Poľsku, kde budem sláviť prvýkrát Vianoce, keďže minulý rok som bol na sviatky doma, je zaujímavá napríklad tradícia, že pod obrus vianočného stola vkladajú seno. Je to na pripomenutie si jasiel, do ktorých bol položený Ježiš v maštali, kde sa narodil a ktoré boli vystlané senom. Ďalším zaujímavým zvykom je, podobne ako u nás, jedenie oblátky pri štedrej večeri, ale v Poľsku sa oblátka delí s ostatnými, pričom si v tom momente ľudia vyjadrujú navzájom žičenia a prania k sviatkom. Dokonca spolu s tradičnými vianočnými pozdravmi sa do obálky pridáva aj malá oblátka na znak tohto vzájomného podeľenia sa a žičlivosti a tak sa vianočné pohľadnice a listy posielajú poštou aj s malou oblátkou vo vnútri.

8. Čo by si odkázal Novobystričanom v tomto sviatočnom období?

Milí rodáci. Chcel by som vám všetkým popriať Bohom požehnané sviatky, v ktorých si pripomíname a oslavujeme narodenie Ježiša Krista, ktorý sa stal človekom, lebo chcel byť jedným z nás.

Nech aj to vzájomné obdarovanie sa darčekom pri tejto príležitosti nám všetkým pripomína tento najväčší Dar, ktorý sme prijali od Boha: jeho samého.

Prežili sme ďalší rok a čaká nás ten nový. Nech je rok 2024 naplnený nádejou, pokojom, radosťou a vďačnosťou, možno aj za každú maličkosť alebo samozrejmú, ktorej sa nám dostáva. Teším sa na spoločné stretnutie v budúcom roku v našej obci.

Ďakujem Ti, Paľko, za Tvoj drahocenný čas a odpovede, ktoré si venoval nielen mne, ale zároveň aj čitateľom Novobystrického hlásnika. V menej celej redakčnej rady Ti prajeme všetko dobré a nech sa Ti splnia všetky Tvoje sny.

Rozprávala sa Klára Talapková.

TURISTI OBJAVUJÚ KRÁSU SPIŠA

◌om, že Spiš oplýva mnohými kultúrnymi pamiatkami sme vedeli, ale že to je až v takomto meradle sme zabudli. Väčšinou sa v tomto kúte Slovenska nachádzame, aby sme zdolávali tatranské štíty. Tentoraz sme sa rozhodli znovuobjaviť kultúrne bohatstvo, ktoré má nesmiernu hodnotu. Na túto misiu sme si privolali skutočne toho najpovolanejšieho. Bol ním kunsthistorik Miroslav Števík, rodák zo Starej Bystrice.

Naše dorodružstvo za pokladmi Spiša sme začali **7. 10. 2023** priamo v jeho srdci a to v Spišskej Novej Vsi. O tom, že to je starobylé mesto, sme sa presviedčali na každom kroku. Prvá písomná zmienka o tomto meste je síce z roku 1268, ale ako sme sa dozvedeli, mesto už existovalo dávno predtým, len chýba písomný záznam. Prvú pamiatku, ktorú sme navštívili, bol krásny modrobiely

evanjelický kostol, ktorý navrhol Franc Bartl architekt z Moravy. Chrám sa začal stavať v roku 1790 a výstavba trvala 6 rokov. Stavba je v tvare kríža a nemá žiadnu vežu ani zvonicu. Stavbu začal Jozef II. a Leopold pokračoval do zdarného konca. Dnes je to jeden z najväčších evanjelických kostolov na Slovensku. Môže sa pochváliť úchvatnou zbierkou starých kníh a orgánom. Ďalšou snáď najvzácnejšou svetskou pamiatkou je dnešné múzeum alebo bývalá radnica. Postavená bola v rokoch 1777-1779. Spišská Nová Ves bola v tomto období v najväčšom rozkvetu a centrom 16-tich spišských provinčných miest. Po zrušení provincie sa stala na 100 rokov sporiteľňou týchto spišských miest. Obohnaná bola hradbami v dĺžke 3 km. Šírka námestia je 145 m, dĺžka 1,3 km a raritné je na tom to, že nemá bočné ulice.

Bolo to veľmi bohaté mesto vďaka medeným a železným baniam. Mesto preslávil Majster Konrád, ktorý bol prvým známym zvonolejárskym majstrom nemeckého pôvodu na Spiši. Je považovaný za zakladateľa najvýznamnejšej nekláštornej stredovekej kovolejárskej dielne na Spiši i na Slovensku. Odlial 13-tonový zvon Vyšehrad. Zhotovil aj bronzovú krstiteľnicu, ktorá je umiestnená neďaleko v kostole Nanebovzatia Panny Márie. V 18. storočí tu svoju výraznú stopu zanechal Martin Paltzman. Mal mimoriadny vplyv na mesto. Bol to najdlhšie vládnuce richtár, ktorý zriadil vo vlastnom dome múzeum hornín. Istú dobu tu žil ešte jeden veľikán, o ktorom vie málokto. Volá sa Tivadár Kosztka - Csontváry a bol to vynikajúci surrealistický maliar. Narodil sa v roku 1853 v Sabinove a istú dobu žil aj v Spišskej Novej Vsi. V tom období maľoval prevažne Vysoké Tatry. Jeho obraz Jazdci na morskom pobreží sa dostal na svetovej výstave EXPO 1958 na zoznam 50 veľdiel svetovej výtvarnej moderny. V jednom z domov na námestí býval aj známy fotograf Gusztáv Matz. Jeho fotoateliér sa stal na prelome 19. a 20. storočia najväčším na Spiši, ak nie aj v Uhorsku. Medzi najväčšie pamiatky v meste patrí kostol Nanebovzatia Panny Márie. Postavený bol v 14. storočí a jeho 87 m vysoká neogotická veža sa radí medzi najvyššiu kostolnú vežu na Slovensku. V interiéri kostola sa nachádza krásny drevený oltár a súsošie Ukrižovania z dielne Majstra Pavla z Levoče. Na veži je 7 ciferníkov poháňaných jedným hodinovým strojom. Veľmi peknou romantickou stavbou je budova Reduty postavená

v rokoch 1900-1905. Architektom bol Koloman Gerster, ktorý bol v danom období veľmi známy a žiadaný architekt v celom Uhorsku. Dnes je v redute divadlo a kaviareň.

Našou ďalšou zastávkou na Spiši bolo bývalé letné sídlo Csákyovcov Sans Souci v Iľiašovciach. Sans Souci vybudoval gróf Štefan Csáky so svojou manželkou Júliou Erdődyovou. Začiatok výstavby sa datuje do roku 1765. Spoločne vybudovali pompézne letné sídlo s viacerými budovami, letohrádkami, záhradami vo francúzskom štýle a zábavný park. Nazvali ho Sans Souci, čo znamená miesto bez starostí. Manželia so svojimi početnými hosťami si tu užívali bezstarostný život. Nakoniec ich voľný životný štýl, vzájomné nezhody i zlá finančná situácia priviedla k rozvodu a zámernému zničeniu celého areálu. Dnes tu pôsobí občianske združenie, ktoré sa snaží odkrývať a zachovať pamiatku na toto veľkolepé miesto. Členovia združenia tu obnovili kaplnku, ktorá je takmer identická z čias plného rozkvetu Sans Souci. Aj členovia nášho klubu podporili záujmy združenia finančnou čiastkou. Miesto si gróf vybral vďaka krásne. Úžasný výhľad na okolie a Tatry sú bezkonkurenčné. Celkom unavení sme výdatný sobotný deň na zaujímavé informácie ukončili ochutnávkou Tokajského vína a voľnou zábavou.

V nedeľu ráno sme pokračovali v putovaní za poznaním. Navštívili sme ďalšie krásne mesto Levoču. Prvá písomná zmienka je z listiny uhorského kráľa Bela IV. z roku 1249. V roku 1271 sa stala Levoča hlavným mestom spišských Sasov.

Od dávnych čias bola významným obchodným a trhovým mestom. Prechádzala ňou významná obchodná cesta „magna via“ alebo veľká cesta. Slobodným kráľovským mestom sa stala v roku 1317. Vďaka výhodnej polohe a privilegiám došla k nebývalému rozkvetu obchodu a remesiel, najmä v 15. a 16. storočí. Názov mesta sa odvíja od ľavostranného prítoku Hornádu. Rozlohou bola v stredoveku väčšia ako Krakow. Nazýva sa aj spišský karkason kvôli 80 % zachovaných hradieb. Celkovo tvoria hradby 2,5 km. Levoča bohatla hlavne z práva skladu. Všetci obchodníci museli vyložiť svoj tovar v Levoči. Ďalším aspektom bohatstva bola ťažba meďi, ktorá sa vyvážala do celej Európy. S Levočou je bezprostredne spojený bohatý podnikateľ Juraj Thurzo, ktorý získal obrovský majetok obchodom v Krakove a neskôr v Levoči. V roku 1495 bola založená Thurzovsko-fuggerovská banská podnikateľská spoločnosť, ktorej zakladateľom bol Ján a Juraj Thurzovci a Jakub Fugger. Thurzovci majú na štvorcovom námestí svoj honosný dom, okolo ktorého musí prejsť každý návštevník Levoče. Neďaleko sa nachádza dom známeho Majstra Pavla z Levoče, autora najvyššieho dreveného oltára na svete, ktorý sa nachádza v Bazilike sv. Jakuba. Tá je aj dominantou obdĺžnikového námestia. Bola postavená v 14. storočí a patrí medzi najznámejšie sakrálne stavby na Slovensku. Mimoriadne cenný je interiér kostola, kde sa nachádza už spomínaný 18,6 m vysoký oltár z lipového dreva bez jediného

klinca. Postavený bol v rokoch 1507-1517. S bazilikou susedí levočská radnica, ktorá patrí k vrcholu renesančnej architektúry na Slovensku. Je skutočne krásna. Neďaleko je ešte klieťka hanby na verejné pranierovanie. Námestie lemuje okolo 50 meštíackych domov. Nachádza sa tu aj budova evanjelického lýcea, vďaka ktorej sa Levoča stala strediskom slovenského národného hnutia Štúrovcov. V 19. storočí sa stala Levoča spolu s Kežmarkom najvýznamnejším strediskom uhorských škôl. Navštívili sme tu ešte veľmi vzácnu pamiatku a to Starý kláštor minoritov, aby sme nahliadli do priestorov, kde sa kedysi odohrával život stredovekých mníchov. Miesto je to stále duchovne silné. Z priestoru sme cítili obrovskú bázeň a pokoru. Františkáni sa venovali najmä mestskej chudobe, preto sa kláštor nachádza v meste pri hradbách. Levoča je jeden z najväčších pamiatkových skvostov Slovenska. V roku 1950 bolo mesto vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu a v roku 2009 bola zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Cestou na Spišský hrad sme mali ešte jedno medzipristátie na Sivej brade. Z travertínu tu vyviera minerálna voda v podobe gejzíru. Gejzír kedysi vytryskoval do výšky 15 m. Dnes je už veľmi slabý. Na kopci nad gejzírom stojí stará baroková kaplnka, ktorá vytvára zaujímavú romantickú scéneriu v súlade s okolitou prírodou. Je to jedno zo zastavení v rámci krížovej cesty, ktorá je zasadená v spišskej krajine v mierke 1:1 ako

v Jeruzaleme. Práve táto kaplnka je považovaná za Golgotu. Kalvária bola vybudovaná v rokoch 1666-1675. Pozostáva z trinástich sakrálnych stavieb a dvoch nezachovaných lokalít. Nazýva sa tiež Spišský Jeruzalem.

Už sme sa tešili na Spišský hrad, ktorý je hrdou dominantou Spiša. Veľakrát som prechádzala okolo, ale ani raz som hrad nenavštívila. Bola som zvedavá na pamiatku, ktorá bola v roku 1993 zapísaná na Zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Hrad sa rozprestiera na štyroch hektároch a radí sa medzi najrozsiahlejšie hradné komplexy v strednej Európe. Začiatky hradu sa datujú v 12. storočí. Jeho poloha na travertínovom kopci ho predurčila k tomu, aby nebol nikdy vojensky dobytý. Vlastnili ho Thurzovci, Zápoľskí a Csákyovci až do roku 1945. Z jeho areálu krásne vidieť na Spišskú Kapitolu, Vysoké Tatry a vskutku malebné okolie podhradí. My sme mali počas prehliadky ešte jeden bonus v podobe úžasnej dúhy, ktorá sa klenula nad hradom. Podčiarkla jeho veľkoleposť, ktorá pretrvala stáročia. Hovorí sa, že to najlepšie nakoniec. A to nás aj veru čakalo v Spišskej Kapitule. Hovorí sa, že je to slovenský Vatikán a môžeme povedať, že oprávnené. Je to malé cirkevné mestečko, ktoré od stredoveku organizovalo cirkevný život nielen na Spiši. Prvá písomná zmienka je z roku 1235. Mesto bolo sídlom cirkevného školsťva na Slovensku. Najvýznamnejšou stavbou Spišskej Kapitulý je Katedrála sv. Martina (1245-1273). Tá ukrýva nesmierny duchovný i historický poklad v podobe piatich gotických drevených oltárov z 15. storočia.

Hlavný drevený oltár bol vysvätený v roku 1478. Nájdete tu barokové lavice z roku 1630. Dochovala sa tu najstaršie datovaná nástenná malba na Spiši z roku 1317. Znáznorňuje korunováciu Karola Róberta z Anjou. Je považovaná za veľkú raritu. V katedrále je pochovaný biskup Ján Vojtaššák a nachádza sa tu relikvia pápeža Jána Pavla II. Chrám je absolútny unikát, ktorý spolu s vitrážami, architektúrou, maľbami, sochami, drevenými oltármi a orgánom tvoria skvost Spiša. Neďaleko katedrály sa nachádza biskupský palác s nádherne zrekonštruovanými záhradami, do ktorých sa vstupuje cez Hodinovú vežu z roku 1739. Celé mestečko je opevnené hradbami s dvoma vstupnými bránami. Nečudo, že aj túto pamiatku máme v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO od roku 1993 spolu so Spišským hradom a kostolom v Žehre.

Naše dvojdnové putovanie po Spiši bolo zrazu na konci. Náš sprievodca pán Števík nám povedal, že v tomto regióne je ešte nesmierne veľa pamiatok, ktoré by sme mali vidieť, keďže žijeme na Slovensku. Zároveň nás motivoval, aby sme si budúci rok urobili ďalší záťah na spišské pamiatky a on nám bude robiť sprievodcu. Jeho výklad bol skutočne odborný a zároveň zaujímavý. Veľmi mu za to ďakujeme. Jeho pričinením sme videli perly Spiša, na ktoré môžeme byť právom hrdí. Zhodli sme sa v jednom: na Slovensku máme také historické pamiatky, ktoré nám môže závidieť celý svet. Majú nevyčísliteľnú duchovnú, kultúrnu i historickú hodnotu. To nás však zaväzuje, aby sme si ich chránili a zveľadovali pre budúce generácie.

Country zábava

Klub turistov Nová Bystrica ukončuje letnú turistickú sezónu Country zábavou, ktorá sa tento rok konala **21.10.2023**. Vzhľadom na rekonštrukciu kultúrneho domu sa zmenilo miesto a country salón bol tento raz v Green House. Nič to však neubralo na čare a atmosfére, ktorú tu vytvoril organizačný tím a samozrejme hostia.

Tradične po slávnostnom príhovore predsedníčky Moniky Halvoníkovej, otvoril country zábavu podpredseda Milanko Vakula salvou zo svojho nalešteného kultu. Spoločným tancom začalo tanečné kolo, ktoré sa skončilo v nedeľu ráno. Zaslúžil sa o to náš výborný DJ Mikko a hostia, ktorí sa veľmi radi zabávajú. V tanci sa zvrátili aj naši vzácní hostia starosta obce Ľeka Tomáš Tomeczek s manželkou Monikou, Lukáš Král s manželkou Luciou a náš starosta obce Jozef Kuric s manželkou Katarínou. Nechýbala ani riaditeľka Základnej školy Nová Bystrica Štefánia Chovancová.

Aj tento rok sme udelili plaketu **Naj turista** manželom Alenke a Peťovi Chmúrovcom. Neobišli naprázdno ani naši jubilanti Anna Kadašová, Janka Hrková, Evka Jurinová a Monika Cabadajová. O výbornú večeru sa postaral kuchár Milan Sefar s Ajkou. Obsluhu šikovne a permanentne zabezpečovali čašníčky Gabika a Nikolka. Na všetko dozeral pozorným okom pán majiteľ Milan Masnica. O škvarky sa tradične postaral Milanko Vakula. Výborný domáci chlebík napiekli manželka Belákovci za asistencie Dana Plačka. Výborné pagáčky z vlastnej produkcie priniesli Hanka a Štefka Chovancové. O tradičný zákusok v podobe tiramisu sa postarala Danko Masnicová. Nádhernú výzdobu v country štýle aranžovala Silvia Joneková s rodinou.

Všetci horeuvedení prispeli zároveň aj sponzorsky, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Zároveň ďakujeme všetkým, ktorí zabezpečili tombolu a v neposlednom rade členom nášho klubu, ktorí sa najviac podieľajú na celej organizácii country zábavy.

Tanec, smiech a zábava je heslom našej každej country zábavy. Úsmev na tvárach našich hostí je zadostučinením a zároveň výzvou do ďalšieho roka. Aby sme nepoľavili a vytvorili príjemnú atmosféru, kde sa budeme všetci dobre cítiť a dlho na to spomínať.

VIANOČNÉ TRHY VO WROCLAWE

Wroclaw, mesto, ktoré leží na rieke Odra, je štvrtým najväčším mestom v Poľsku. Môže sa pýšiť tisícročnou históriou a strategickým miestom obchodu. Stálo na križovatkách obchodných ciest v blízkosti Nemecka a Česka. Je to multikultúrne mesto, ktoré má za sebou pohnuté časy počas 2. svetovej vojny a miešajú sa v ňom rôzne architektonické štýly. Je to mesto plné škriatkov, kostolov, historických pamiatok a úžasnej vianočnej atmosféry. Ale všetko po poriadku. Do Wroclawu sme vyrazili za snežného sobotňajšieho rána **2.12.2023**. Cesty boli neupravené a z toho dôvodu sme prišli do cieľa

za 7 hodín. My sme sa však nenučili a vďaka pestrému programu v autobuse nám cesta ubehla veľmi rýchlo. Dokonca chodil aj Mikuláš so sladkými darčekom. Wroclaw nás vítal tiež v bielej paráde, čo tu nebýva zvykom. Vraj tu 10 rokov nesnežilo. Po uložení batožiny v hoteli, sme vyrazili na prehliadku mesta s našim sprievodcom Wojtechom. Najprv sme navštívili kostol sv. Wojtecha. Je to románsky chrám postavený v 12. storočí a zbombardovaný počas 2. svetovej vojny. Stát ostala len jedna baroková kaplnka, kde je pochovaný sv. Wojtech. Dnes je krásne zrekonštruovaný

a stojí zato ho vidieť. Z tohto miesta sme prišli k starej tržnici, ktorá je nazývaná i centrálna tržnica. Je najväčšia v meste a druhá najväčšia v Poľsku. Pod ňou sa nachádza starý nemecký protiletectký kryt. Na stene stále vidieť dve biele šípky, ktoré ukazovali vchod do krytu. Z tržnice sme prešli na Tumský ostrov. Je to najstaršia časť mesta, v ktorej sa nachádza jeden z najkrajších komplexov sakrálnej architektúry v Európe s dominantnou gotickou katedrálou sv. Jána Krstiteľa. Má najviac vitráží v celom Poľsku a obe veže sú vysoké 98 m. Tumský ostrov je považovaný za klenot Wroclawu a my musíme pritakať. Je to romantické miesto ako stvorené na prechádzky. Rieka Odra vytvára plno zákutí, ktoré môžete preskúmať na loďkách. Popretkávaná je mostami a mostíkmi, ktoré dotvárajú kolorit „poľských Benátok“. Vysvietené chrámy vo večerných hodinách pokryté snehovou prikrývkou vytvárajú pravú vianočnú idylku. Zaujímavosťou je, že tu stále funguje plynové pouličné osvetlenie. V čase súmraku tu chodí lampárnik v historickom čiernom plášti s vysokým cylindrom na hlave, ktorý ručne zapaluje plynové pouličné osvetlenie dlhou lampárskou tyčou. Každý večer rozsvieti 103 pouličných lúč na Tumskom ostrove. My sme mali šťastie, že sme ho videli. Akurát sme vyšli z dómu sv. Jána Krstiteľa, keď zapaloval jednu z lúč. Z miesta katedrály a romantických zákutí zasneženého Tumského ostrova

nám padla vhod návšteva Národného múzea. Tu sme sa pri pozieraní na umenie od 14. do 20. storočia nielen pokochali, ale aj zohriali. Múzeum je obrovské. Na štyroch poschodiach je 1200 exponátov, ktoré sme nestihli ani prejsť. Snáď nabudúce. Z múzea sme konečne prišli na Rynok povestný wroclawskými vianočnými trhmi. Cestou sme ešte míňali skvostné kostoly sv. Hedvigy a Kláry a katedrálu sv. Vincenta a sv. Jakuba. Rynek vo Wroclawe je stredobodom historického centra mesta. Bývali tu jedny z najväčších trhov v Európe. Centrom je prekrásna renesančno-gotická Staromestská radnica, jedna z najväčších v celom Poľsku a určite jedna z najkrajších. Je dominantou wroclawského Rynku, čoby starého trhového námestia. Ocitli sme sa tu ako v rozprávke. Obklopení krásnymi historickými budovami s dúhovými fasádami a štítlami v rôznych architektonických štýloch. Solnému námestiu dominuje veľký historický koloť, obrovský vianočný stromček a všadeprítomná neskutočná vianočná výzdoba plná ligotavých farebných svetiel a svetielok. Atmosféra adventného Rynku je rovnako krásna aj cez deň. O tom sme sa presvedčili v nedeľu. Ale to sme ešte večer poriadne nasali vianočnú atmosféru a vychutnali miestne špeciality a varené pivo so škoricou. Nasledujúce slnečné ráno sme prehliadku začali v parku pred krásnou wroclawskou operou. Neďaleko nej je slávny 5-hviezdičkový secesný hotel

Monopol otvorený v roku 1892. Neslávne známy je tým, že v roku 1937 mal na jeho balkóne prejav Adolf Hitler. Vtedy ešte mesto patrilo Nemecku a volalo sa Breslau. Hotel hostoval v roku 1948 aj slávneho maliara Pabla Picassa. Zaujímavá je budova súdu, ktorá je vybudovaná z červených tehál a veľmi pripomína červené námestie v Moskve. Pred budovou bol zraz Mikulášov, tak sme si s jedným urobili spoločnú fotografiu pred starým autobusom Jelsa. Ešte sme navštívili starú synagógu „Pod bocianom bielym“. Ako jedna z mála budov nebola zbombardovaná. Nacisti ju používali ako skladisko rozkradnutého majetku a nádvorie ako zhromaždisko Židov na deportáciu. Dnes je vrátená židovskej obci. Za zmienku ešte určite stojí kostol sv. Márie Magdalény, ktorý je bez veže a má šachovnicovú škridlovú strechu. Interiér kostola je čarokrásny. V bezprostrednej blízkosti kostola sa nachádzajú dva stredoveké remeselnícke domy, ktoré dostali mená podľa rozprávky bratov Grimmovcov Janko a Marienka. Sú to jediné dva domy zo stredovekého obdobia. Budovy sú prepojené oblúkom, ktorý tvoria vchod do kostola sv. Márie Magdalény. Tieto domy sú najobľúbenejším turistickým miestom vo Wroclawe. Prehliadku Wroclawu sme ukončili pri Wroclawskej univerzite, ktorá funguje od roku 1702. Je to tiež architektonický skvost, ktorý sme už pre nedostatok času nenavštívili. Je tu ešte veľmi veľa zaujímavostí, ktoré má toto mesto v zálohe. Dva dni na to určite nestačia.

Podstatné je, že to naj z Wroclawu sme videli a ten zvyšok snád ešte niekedy uvidíme. Dozvedeli sme sa, že Wroclaw je označované ako mesto plné rešpektu a tolerancie. Môže za to 2. svetová vojna, kedy bolo takmer celé mesto zbombardované, pretože stálo Stalinovi v ceste do Berlína. Nakoniec bolo po vojne násilne pridelené opäť k Poľsku a osídlené Poliakmi z Lvova. Nemcov vysídlili a kým sa to celé udialo, neraz bývali vedno Nemci s Poliakmi v jednom príbytku. Podstatné bolo, že navzájom chápali danú situáciu a navzájom sa rešpektovali. Preto je obyvateľstvo Wroclawu bez prízvuku a bez pôvodných obyvateľov. Do druhej svetovej vojny bolo mesto nemecké a volalo sa Breslau. V stredoveku obchodne previtalo a gotické katedrály a kostoly sú považované za perlu starého Wroclawu. Je unikátne v tom, že sa tu nachádza 80 kostolov, 130 mostov a 12 ostrovov. Pohnuté časy sú vtlačené do architektúry ulíc a malebných priečelí, ktoré sú tak typické pre Wroclaw. Vďaka tomu sa tu cítite ako v rozprávke. Celé je to umocňované všade prítomnými trpaslíkmi, ktorých je tu asi päťsto. Pre všetky tieto atribúty patrí Wroclaw právom medzi najnavštevovanejšie mestá v Poľsku.

*Autorka textov a fotografií:
PhDr. Monika Halnovíková*

Dnešná abeceda bude o číslach, alebo skôr dátumoch, keďže sa zameriam na niektoré dni, ktoré sa spájajú s jesenným až zimným obdobím.

7. november – v tento deň sme ako deti chodili na „**Lampiónový sprievod**“. Bol to čisto socialistický (komunistický) sviatok, ale každý sa naň tešil. Oslavovala sa síce VOSR – Veľká októbrová socialistická revolúcia (v čase vypuknutia povstania – 25. 10. sa v Rusku používal ešte

juliánsky kalendár, ktorý sa nezhoduje s dnešným gregoriánskym), ale my deti sme to vôbec takto nepociťovali. Brali sme to ako zábavu, chodili sme v poobedňajších hodinách, kedy sa už zotmievalo.

Sprievod sa začínal pred školou a pokračoval smerom k obecnému úradu. Všetci mali v rukách pestrý papierový lampión, rozsvietený sviečkami. Každý lampión mal špeciálny stojanik na malú sviečku, svetielka na batérie v tom čase neexistovali! Preto sa často stalo, že nám lampión zhorel skôr, ako sme celý sprievod ukončili 😊, ale nikto z toho nerobil nijakú tragédiu, patrilo to jednoducho k tomu.

17. november 1989 – tzv. „**nežná revolúcia**“, deň, ktorým sa začala „písať“ už nie socialistická doba, ale demokratická. Dôsledky demokracie vidíme v súčasnosti na každom kroku nášho života. O tom, ktorá doba bola lepšia, krajšia, pokojnejšia, slobodnejšia..., nech posúdi každý sám. Myslím, že každá doba prináša aj negatíva, aj pozitíva.

Ako to prežívala moja generácia v tom čase? Už som bola čerstvá stredoškolačka. „Nežná“.... nezačala na Slovensku presne v tento deň. Mnohí z nás ani nevedeli, že sa niečo deje. V správach sa síce zmienili o udalostiach v Prahe, ale až taká veľká pozornosť sa tomu nevenovala. Avšak presne 21.11.1989, v utorok popoludní, sa začalo niečo diať aj v Žiline. Keďže náš stredoškolský internát sa nachádzal v priestoroch vysokoškolských internátov, zrazu sme počuli zvuky, skandovanie, trúbenie vysokoškolákov, ktorí sa zhromaždili pred jednotlivými blokmi. My sme v tom čase mali určený čas na štúdium – takže sme hneď zachytili nezvyčajný ruch vonku. Všetci sme vyšli na balkóny a veľmi sme sa čudovali, čo sa deje.

Bol to zvláštny pocit – bol v tom strach, nádej, zvedavosť.... Hlavne nasledujúce dni boli plné očakávania, vzrušenia. Hrdo a poctivo sme nosili trikolóru na kabátoch a bundách – tak ako maturanti nosia svoje zelené stužky! Nikdy nezabudnem na obavy, či nás nezasiahnu ostreľovači, ktorí stáli na budovách v okolí „bulváru“ (okolie dnešného Auparku), na ktorom sa pravidelne konali rôzne zhromaždenia, takmer každodenne. Jedno z najpozitívnejších opatrení, ktoré sme ako mladí študenti pocítili bolo to, že sme prestali mať povinný ranný budičiek. Už nám o 6:15 hod. „nevrhol“ vychovávateľ do izby, aby nás hlučne „pozdravil“ a rozsvietil - teda zobudil 😊.

6. december – tak ako sa dnešné deti tešia na Mikuláša, tak to bolo aj za našich čias. Večer sme si pripravili čižmičky na parapety okien a nedočkavo sme ráno pozerali, čo nám nadelil. Avšak vždy to boli nejaké sladkosti, ovocie a orechy. Nepamätám si, žeby niekto dostal peniaze, či nejaké veci. Jednoducho to bol Mikuláš, také malé Vianoce, ale o sladkostiach a ovocí. Neviem už, kedy sme sa dozvedeli, že žiadny Mikuláš vlastne nechodí, že darčeky nám tam dávajú rodičia. A tak sme odvtedy so sestrou vždy striehli, kedy to tam mama „šupne“. Vôbec to nebolo jednoduché, vždy vystihla chvíľu, kým sme ešte spali a ráno sme si našli našu nádielku.

13. december – Lucia. Večer pred Luciou – 12.12., chodili „Lucie“, biele panie, ktoré v domácnostiach narobili toľko šarapaty, že sa po nich muselo aj upratovať. Vymetali zlých duchov „o sto šest“. Najväčšiu radosť im robil popol zo sporáka, ktorý povysypovali po celej izbe. Plynové sporáky neboli bežnou výbavou kuchyne. Boli to strigy, ktorých sme sa neraz zľakli. Keďže sa nezamykalo, nezvonilo sa, jednoducho vtrhli dovnútra a bolo „čoro-moro“. Zvykom bolo zapísať si aké bolo počasie od Lucie až do Štedrého dňa. Malo to predstavovať predpoveď počasia na nasledujúci rok, pričom každý deň znamenal jeden mesiac.

24. december – Štedrý deň sprevádzalo množstvo zaužívaných, nechcem napísať povier, ale v podstate veľa tam z pohanských dôb – zimného slnovratu - ostalo... Ráno som vôbec nemala rada, pretože nám mama, ešte kým sme spali, natierala medom pery, že aby sme „dobrí boli“ nasledujúci rok. Viete si predstaviť to sladké, teplé a lepka- vé hneď po prebudení na vašich perách? 😊 Teraz to robím mojim deťom ja 😊. V tento deň sa po návštevách veľmi nechodilo, pôstilo sa od rána, čiže sa jedlo veľmi málo. Každý mal pridelenú nejakú úlohu. Vo väčšine domoch sa zdobil stromček až v tento deň. Počúvalo sa hlavne rádio, vianočné piesne a koledy sa rozliehali po celom dome. Vždy sa „muselo“ piecť niečo z kysnutého cesta. Zabíjal sa kapor, ktorého mal takmer každý vo vani. Jasné, že my deti sme nikdy nechceli, aby chudáčik skončil na tanieri, ale to sa nehovorilo! Večerať sa začínalo po zotmení a vždy modlitbou. Potom sa podávala oblátka s medom. Nasledoval prípitok, zväčša domáce ríbezľové víno. Potom sme mávali krupicovú kašu, čistú, iba s maslom na povrchu. Ďalej sa podávala hrachová polievka so sušenými slivkami a kapor so zemiakmi.

Zemiakový šalát sme na večeru zväčša nepodávali, ten bol určený až na druhý deň. Každý si potom rozlúskol orech, či bude na ďalší rok zdravý a rozrezalo sa jablko. Ochutnávalo sa z každého koláčika. Nikdy nesmeli chýbať košíčky, najlepšie piekol môj brat 😊, niečo makové, orechové, niečo tvarohové – zväčša to bývali buchty. Pri každom chode sa kúsok odkladalo „pocestnému“ do osobitného tanierika. Na stole nechýbala modlitebná knižka, cibuľa, cesnak, zemiaky – úroda. Taktiež sme pod obrus dávali šupinu z kapra a peniaze, aby ich v nasledujúcom roku bolo dostatok. Nakoniec sme sa nedočkavo ponáhľali k stromčeku pre darčeky. Tvárili sme sa, že sme ich v živote nevideli, aj keď sme ich pár dní pred Vianocami našli v skrini pod vecami a hádali, či to bude ten náš darček! Tešili sme sa vždy na vianočnú rozprávku, nezabudnuteľné Tri oriešky pre Popolušku, Mrázik či Popolvár a pod. O polnoci sme šli na polnočnú svätú omšu, na ktorej sme niekedy aj „podriemali“, lebo ísť v noci do kostola, to bolo jednoducho v našom detstve veľké dobrodružstvo!

Atmosféra bola vždy čarovná, každý sa tešil z malého Ježiška. Myslím, že dnes je všetko také akési viac umelé, dokonca aj ten stromček už je len umelý... Vždy sme zdobili stromček aj čerstvými jablkami – „jonatánkami“, ktoré otec priviezol z Čiech. Mali neuveriteľnú vôňu, ale aj chuť! Dnes máme síce pod stromčekom obrovské množstvo darčiekov, ale radosť z nich akosi rýchlo „vyšumí“.

Pamätám si, že sa niekedy veľa darčiekov nedostávalo, ale o to viac sme si ich vážili a ocenili ich. No a ešte jedna taká radostná chvíľka bola po polnočnej omši, keď sme sa všetci ponáhľali domov, aby sme si konečne po tom nekonečnom celodennom pôste vychutnali zaslúžený chle- bíček so šunkou 😊.

31. december – na Silvestra sa podávalo podobné jedlo ako na Štedrý deň. Pôst sa už striktne nedodržiaval, ale tiež sa varila hrachová polievka a namiesto kapra sa pripravovalo rybie filé.

Postupne sa toto menu vytrácalo a pripravovali sa rôzne jednodhubky, misy a chlebíčky. Na polnoc sa každý tešil, aby si „štrngol“ na Nový rok a zablahoželal jeden druhému všetko dobré!

Ohňostroje sa objavili až v 90-tych rokoch, vôbec si nepamätám ani na vybuchujúce petardy a podobné veci.

V tento deň sa muselo pripraviť aj jedlo, aby sa nasledujúci deň len uvarilo alebo upieklo, podobne ako na Božie narodenie. Na Nový rok sa nesmela byť žiadna hydina, aby šťastie neuletelo. Nič nesmelo visieť na šnúrach, žiadna bielizeň, pretože to prinášalo nešťastie. Každý sa snažil byť dobrý, nehádal sa, lebo: „Ako na Nový rok, tak po celý rok!“

*Autorka príspevku: Ing. Iveta Heltková
Autori fotografií: Ing. Iveta Heltková, Mgr. Elena Jančulová, internet*

Milí čitatelia, spríjemnite si chvíle s novou rubrikou - Na voľný čas.

Ked' je na Štedrý deň večer mnoho hviezd, bude veľa...(tajnička 1)

Ked' je hus na Vianoce na blate,...(tajnička 2 a 3)

Autor: Juraj Mitošinka	udretie (expr.)	2. časť tajničky	povedal nezmysel (expr.)	Pomôcky: nóma, ani, RNT, Ča- diz, kainit	dlhý pichľavý výrastok na klasoch	EČV Detvy	včasná, skorá (kniž.)	kladná elektróda	1. časť tajničky	zama- zal sa, zašpinil sa
rozhlaso- vá spoloč- nosť Čadu				náhle, neočaká- vane						
skratka Egyptskej arabskej republiky				postavím sa niekde jednotka zn. sab						
požiť ako potravu						vlhká snež tvár so smútkom túžil				
uzlík vláken, nopka					mesto v Španiel- sku tamtien					
zobnutím vzal, uchytil							skr. Amer. automobil. asociácie muž.meno			
petrogra- fická súčasť víritu								skratka klavíra prikazujte		
skratka investičné- ho fondu			neskos spôsob krivdu							
MPZ Ugandy				ponecháva topí sa						
Pomôcky: Tychon,ta- bun, EAU telinit, osť	hrubší kliniec na zavesenie predmetov	MPZ Kuvajtu druh bojo- vej látky			klamstvo klavír (hovor.)				trápi (kniž.)	zješ dookola povrch niečoho
horná časť izby						skratka pre netto vyvíjaj tlak				
draselné umelé hnojivo							rodový znak Ořga (dom.)			
viatím obalilo dookola								citoslovce údivu zn. prvku argón		
3. časť tajničky										
druh kukučky				zapôsobíš silným dojmom, uchvátiš						

Sudoku - stredne ťažké

9		2	6			1		5
7			4		1			
1							9	
4							1	9
				7				
5	3							2
	4							3
			8		4			1
8		5			9	7		4

OSEMSMEROVKA

Odpoveď:

S	S	E	L	R	E	K	O	P	O	K	O	J	O	I	V	A
U	A	C	D	I	N	O	E	L	O	A	B	R	O	T	I	R
T	I	D	A	A	S	R	L	E	A	I	T	M	A	L	T	A
A	I	R	B	S	L	E	E	S	T	R	O	M	E	E	P	R
N	O	S	Á	A	D	C	T	Y	A	O	P	T	P	K	A	É
A	Á	N	L	D	O	R	E	Á	I	M	I	L	A	B	Š	F
Ť	V	D	O	R	A	S	T	P	S	L	O	V	A	R	N	A
Č	I	L	O	V	O	L	I	M	E	M	E	T	Á	N	D	P
I	E	O	A	R	I	L	V	V	D	L	R	I	A	O	Č	L
T	R	L	Y	Á	O	C	A	I	O	T	S	E	C	I	Ž	E
S	A	B	U	T	P	R	I	P	O	M	I	E	N	K	A	S
I	Á	E	I	S	I	M	E	T	Y	L	N	K	A	B	A	T
R	K	Y	V	A	Ť	Š	Y	T	S	T	A	R	O	S	T	I

Legenda: AFÉRA, AKCIE, CESTO, ČELUŠŤ, ČINKA, DESIATA, DOCENT, DOLET, DORAST, EMISIE, ISTIČ, KELTI, KOREC, LEONID, LESTI, MALTA, MASLO, METÁN, METYL, MORIAK, NÁDOR, NOVICI, OSIVO, PERLA, PILOTI, PLESY, POKER, POKOJ, POLEVA, PRIPOMIENKA, RABAT, RIASA, RYBÁR, SADBA, SAMOTA, SLEPEC, SRDCE, STAROSTI, STRAVA, STROM, SUTANA, ŠŤAVY, TABAK, TEPLA, TEROR, TETIVA, TORBA, VARNA, VELITELIA, VIERA, VIOLA, VLADÁRI, VOLIČ.

Tajničku osemsmerníky tvorí **28** nevyškrtaných písmen.

Zdroj: internet

Zimná údržba komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev v správe obce Nová Bystrica pre zimnú sezónu 2023 - 2024

1. úsek - Nová Bystrica – osady Romaníkovia, Hančínovia, Klanicovia, Sobolovia, Rajnohovia, Pastvovia, Kohútovia, Strapáčovia po 2. most v obci.

+421 911 961 382, Martin Fedor

2. úsek - Nová Bystrica – od 2. mostu v obci nahor osada Šumskovia, Petkovia a Pod dolinou. **+421 948 592 559, Marek Fedor**

3. úsek - Nová Bystrica – osada Veľký Potok.

+421 905 231 351, Peter Čierňava

4. úsek - Nová Bystrica – osady Cádrikovia, Andrisovia, Timkovia, Bisahovia, Rusnákovia, ZŠ s MŠ Nová Bystrica, Pleškovia, Závodskovia.

+421 908 477 569, Rudolf Pochyba

5. úsek - Nová Bystrica – osady Berešovia, Jančulovia, Mrvovia, Holienkovia, Korčekovia + bytovky, ihriská, cesta na cintorín, priestranstvo pred obecným úradom, zdravotné stredisko, lekáreň, farský úrad, priestranstvo pred kostolom. **+421 908 469 540, Ján Hrčka**

6. úsek - Vychylovka od osady Granátovia po obchod u Pavelka vrátane plochy pred hasičskou zbrojnicou. **+421 918 393 476, Ľubomír Šadibol**

7. úsek - Vychylovka – od obchodu u Pavelka po osadu Šadibolovia.

+421 918 393 476, Ľubomír Šadibol

8. úsek - Vychylovka – od obchodu u Pavelka smerom na skanzen.

+421 918 393 476, Ľubomír Šadibol

9. úsek - Vychylovka – osady Podrycerová, Janíkovia, Brandysovia, Priščovia, Mazúrovia. **+421 907 268 108, Peter Halvonik**

10. Vychylovka – chodníky – Nová Bystrica od osady Cádrikovia až do Vychylovky po odbočku na Oravskú Lesnú. **+421 903 880 100, Ján Pavelek**

ZEMNÉ PRÁCE

VÝKOPOVÉ PRÁCE NA KĹÚČ

- inžinierske siete
- KANALIZÁCIE
- prípojky
- základy
- drenáže
- bazény
- žumpy

PÁSOVÉ MINIBÁGRE

ZAMERIAVANIE
LASEROVÝM
NIVELAKOM

ŠMYKOVÝ NAKLADAČ UNC
ZBÍJANIE

ČELNÝ NAKLADAČ

PALETOVÝ PRESUN VŔTANIE

AUTODOPRAVA

PREPRAVA SYPKÝCH MATERIÁLOV

HÁKOVÝ NOSIČ

PRISTAVENIE KONTAJNEROV

CENOVÉ PONUKY, ODBORNÉ PORADENSTVO

info: vladimir.sk@centrum.sk, 0908 94 64 34

HOSTINEC U JELEŇA

Nová Bystrica

a

BYSTRICKÝ ŠENK

Stará Bystrica

PONÚKAME:

Denné menu - 6 €

Catering: Svadby

Krstiny

Oslavy

Prijímanie

Kary a iné...

**Priestory na prenájom pre Vaše oslavy,
krstiny, firemné akcie.**

- Hostinec Jeleň Nová Bystrica

cca 60-70 osôb

- Bystrický šenk Stará Bystrica

cca 35-50 osôb

***Naše služby ponúkame aj u Vás
v sálach kultúrnych domov***

***Požičajte si od výčapne zariadenie
a taktiež chýbajúce druhy inventáru na
Vašu párty i oslavu***

***Náš tím kuchárov Vám pripraví jedlo,
na ktorom si pochutnajú všetci***

**Kontakt: Hostinec Jeleň Nová Bystrica - 0911 805 132
Bystrický šenk - Michal Poništ - 0910 164 393**

**Nájdete nás aj na FCB:
Hostinec u Jelena**

STOLÁRSTVO FLOREK

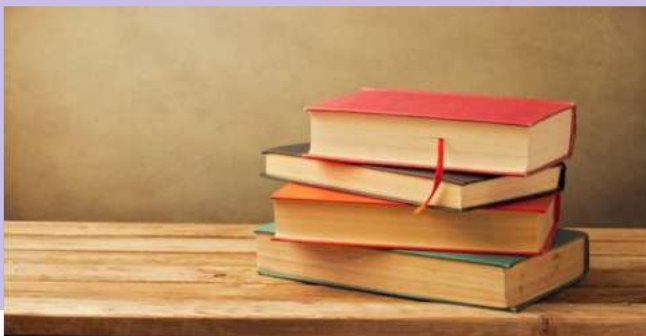
- kuchynské linky
- vstavané skrine
- dvere
- nábytok podľa Vašich predstáv

0917 242 059

Nákup knižničného fondu

V roku 2024 vďaka projektu „S dobrou knihou každý deň“ plánujeme nakúpiť do knižničného fondu našej knižnice nové knihy v hodnote 3 335,00 Eur.

„Projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia“ sumou 3 000,00 Eur.

Z MATRIKY OBECNÉHO ÚRADU ZA ROK 2023

Počet obyvateľov obce Nová Bystrica k 31.12.2023 - 2619

Narodilo sa 21 detí, z toho 8 chlapcov a 13 dievčat.

Opustilo nás 28 občanov, z toho 17 mužov a 11 žien.

V roku 2023 bolo uzatvorených 23 sobášov, z toho 21 cirkevných a 2 civilné.

Na trvalý pobyt v obci sa prihlásilo 12 občanov a 41 občanov sa z trvalého pobytu odhlásilo.

V DOME KULTÚRY V NOVEJ BYSTRICI SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ:

CD:

Dolinka a Milan Kuric - Ej, keď si ja zaspievam... - 8 €

Bystrická kasňa – CD 3 – Ponad tie kopce – 9 €

Bystrická kasňa – CD 4 – Na našich Kysuciach – 10 €

L'H Kováčovci a ŽSS Dolinka z Novej Bystrice – K ľudskému Betlemu... – 10 €

Tíšina – Veru mi je dobre... – 6 €

Zborovanka – Piesne zo Zborova 2 – 5 €

Liskovci – Z Dolnej Strehovej – 7 €

KNIHY A INÉ PREDMETY:

Marián Liščák - Päť panstiev - 8 €

Marián Liščák – Stopy nedávnej minulosti – 4 €

Marián Liščák – Deti Bystríc – 12 €

Marián Liščák, Mário Janík – Prenesené Kysuce – 12 €

Miloš Jesenský – Tomáš Adamčík a kol. – Žilinský kraj na križovatkách dejín 1918 - 1968 – 15 €

Kamil Badač – Spomienky na Kysuce (brožúra) – 1 €

Viliam Judák - Spomienky v obrazoch (Zaniknutá obec Harvelka) (brožúra) – 1 €

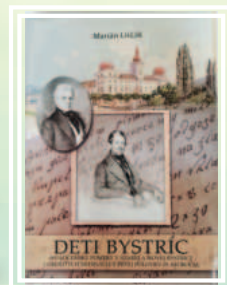
Marek Sobola a kol. – Kaplnka sv. Lazára z Betánie (brožúra) – 2 €

Pamätná minca – Kaplnka sv. Lazára z Betánie – medená – 8 €

Pohľadnica Obec Nová Bystrica – 0,50 €

Odznam Obec Nová Bystrica – 1,50 €

Odznam Rozhl'adňa - 2 €

CENNÍK PRENÁJMU SÁLY DOMU KULTÚRY V NOVEJ BYSTRICI A INVENTÁRU NA ROK 2024

Kapacita sály – 130 ľudí

- prenájom kultúrno-spoločenských priestorov (svadba): 100€/deň
- prenájom kultúrno-spoločenských priestorov (svadba) každý ďalší deň: 40€/deň
- prenájom kultúrno-spoločenských priestorov (jubileá): 70€/deň
- kuchynka s riadom pre 150 ľudí: 20€/deň
- kysucká izba: 20€/deň
- prenájom kultúrno-spoločenských priestorov (kar): 20€/deň
- prenájom miestnosti za javiskom (kapacita max. 30 ľudí): 30€/deň
- poplatok za prenájom riadu: 20€/deň

Možnosť dohody upratovania!

Inventár:

banketový stôl s obrusom – 10€/na víkend

pivný set (max. 3 dni) – 5€/ks (1 stôl + 2 lavice)

skladací stôl (max. 3 dni) – 7€/ks

návlek na stoličku - 0,50€/ks + náklady na čistenie

záves/zástena v chodbe – 30€ + náklady na čistenie

***Viac info: Mgr. Jana Slivková, kultúrna referentka
Obec Nová Bystrica, 041/4397221 – kl.18***

OBEČNÁ KNIŽNICA NOVÁ BYSTRICA - OZNAM

Miestne kultúrne stredisko Nová Bystrica vám oznamuje, že z dôvodu prebiehajúcich rekonštrukčných prác v priestoroch Obecnej knižnice Nová Bystrica, je táto dlhodobo zatvorená až do odvolania. Ďakujeme za pochopenie.

Harmonogram

vývozu

odpadov v našej obci

na rok 2024

Komunálny odpad

04.01./05.01.	04.07./05.07.
18.01./19.01.	18.07./19.07.
01.02./02.02.	01.08./02.08.
15.02./16.02.	15.08./16.08.
29.02./01.03.	29.08./30.08.
14.03./15.03.	12.09./13.09.
28.03./29.03.	26.09./27.09.
11.04./12.04.	10.10./11.10.
25.04./26.04.	24.10./25.10.
09.05./10.05.	07.11./08.11.
23.05./24.05.	21.11./22.11.
06.06./07.06.	05.12./06.12.
20.06./21.06.	19.12./20.12.

Zber plastov

10.01.	10.07.
14.02.	09.08.
13.03.	10.09.
10.04.	10.10.
09.05.	13.11.
12.06.	05.12.

Jedlé oleje a tuky Šatstvo a textil

Priebežne do kontajnérov

Elektroodpad

Zberné miesto je za budovou obecného úradu

Opotrebované pneumatiky

Odvodzávajú sa v pneuservisoch

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNIK - DVOJMESAČNÍK OBCE NOVÁ BYSTRICA

Vydáva: Obecný úrad Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica 657

ICO: 00314145. Telefón: 041/4397221, e-mail: starosta@novabystrica.sk

Dátum vydania: január 2024

Zostavila redakčná rada:

Mgr. Lenka Bisahová, Mgr. Anna Borisová, Ing. Iveta Heltková, Mgr. Elena Jančulová, PhDr. Marián Liščák, Ph.D., Mgr. Jana Slivková, Bc. Klára Talapková

Grafická úprava: Mgr. Lenka Bisahová

Jazyková korektúra: Ing. Iveta Heltková

e-mail: nbhlasnik@gmail.com

Registračné číslo časopisu Novobystrický hlásnik: EV 4033/10. ISSN 1339-1321

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy.

ŠŤASTNÝ

nový rok

2024

NOTES

NOTES

Prajeme Vám všetko,
čo radosť vzbudí,
prajeme Vám lásku,
lebo spája ľudí,
prajeme Vám priateľov,
čo dokážu žiť,
prajeme Vám milovať
a milovaní byť.

Milí naši čitatelia a prispievatelia,
ďakujeme Vám za spoluprácu v uplynulom
roku a tešíme sa na ďalšiu.